

מכון ב.י. ולוסיל כהן
לחקר דעת קהל
אוניברסיטת תל אביב

עמדות כלפי הצעת החוק לשיפור תוכנית הכשרת נהגים צעירים

דו"ח ממצאים עבור עמותת אור ירוק

נובמבר 2005

תוכן עניינים

3-5	.....תקציר
3	..... עיקר הממצאים
6	.....פרק 1 – מטרת הסקר
7-8	.....פרק 2 – מתודולוגיה
9-32	.....פרק 3 – ממצאים
12	.....3.1 עמדות כלפי הצעת החוק בכללותה
18	.....3.2 עמדות כלפי השינויים בצעת החוק
29	.....3.3 – השפעת השינויים בהצעת החוק על נהיגת הצעירים
30	.....3.4 קשר בין תמיכה במרכיבי החוק השונים לתמיכה בהצעת החוק בכללותה
30	.....3.5 יישום הצעת החוק
33	.....נספחים

תקציר

מטרת הסקר

מטרת הסקר לבחון את עמדות הצעירים (בני 16-21) והוריהם, כלפי הצעת החוק לשיפור תוכנית ההכשרה של נהגים צעירים. למרואיינים הוצגו עיקר השינויים המוצעים בחוק ונבדקו עמדותיהם כלפי התוכנית בכללותה וכלפי כל שינוי בפרט.

המדגם

הסקר התבצע בשני מדגמים: מדגם מייצג של צעירים בגילאי 'נהג צעיר' (16-21) ומדגם מייצג של הורים לצעירים בגילאים הנ"ל. הנתונים נאספו בקרב בני 16-21 ובקרב הורים לבני 16-21, באמצעות ראיונות טלפוניים בין התאריכים 10/26 – 11/7 2005. רואיינו 307 צעירים ו-299 הורים. הראיונות התבצעו בשפה העברית. מדגם הצעירים כלל 307 מרואיינים 54% בנים ו-46% בנות: 45% עם רישיון נהיגה, 13% לומדים נהיגה בימים אלו, 34% לא לומדים אך מתכוונים ללמוד בקרוב, 8% לא לומדים ולא מתכוונים ללמוד בקרוב. מדגם ההורים כלל 299 מרואיינים 56% אמהות ו-44% אבות.

השאלון

השאלון כלל שאלות לגבי הגורמים האפשריים למניעת תאונות דרכים בקרב נהגים צעירים. כמו כן בדק השאלון עמדות כלפי הצעת החוק לשיפור תוכנית הכשרת נהגים צעירים. למרואיינים הוצגו השינויים המוצעים בחוק ונבדקו עמדותיהם כלפי התוכנית בכלל וכלפי כל שינוי בפרט. (שאלון המחקר ראה נספח 1).

עיקר הממצאים

✓ **בעד או נגד הצעת החוק בכללותה** - באופן כללי מרבית המרואיינים, הן הצעירים והן ההורים, בעד הצעת החוק: 72% מהצעירים ו-75% מההורים ציינו כי הם בעד חוק זה. רק 20% בקרב הצעירים והוריהם מתנגדים לחוק. 8% מקרב הצעירים ו-5% מקרב ההורים ענו לא יודע. בחינת הסיבות העיקריות לתמיכה ולהתנגדות מעלה תמונה דומה בקרב הצעירים וההורים כאחד: הסיבה המרכזית בעד ההצעה, שצינו הן הצעירים והן ההורים, היא כי באופן כללי זהו חוק טוב וחוק חשוב, כמו כן ציינו המרואיינים בקרב שתי הקבוצות כי החוק יוכל למנוע תאונות דרכים. הסיבה המרכזית להתנגדות שצינו הן הצעירים והן ההורים היא הקדמת הגיל.

✓ **השפעת יישום החוק על נהיגת הצעירים** - ממצא חשוב העולה מהסקר מלמד כי שני שליש מהמרואיינים, הן הצעירים והן ההורים, סבורים כי השינויים בהצעת החוק יפחיתו את המעורבות של נהגים צעירים בתאונות דרכים (66% בקרב ההורים ו-67% בקרב הצעירים), וישפרו את רמת הנהיגה של נהגים צעירים כשיתחילו בנהיגה עצמאית (65% בקרב ההורים ו-74% בקרב הצעירים).

- ✓ **החוק החדש או החוק הישן** - 50% הן בקרב ההורים והן בקרב הצעירים, ענו כי החוק החדש עדיף על פני החוק הישן. כמו כן, 16% נוספים בקרב ההורים ו- 14% נוספים בקרב הצעירים, בעד חלק מהמרכיבים של החוק החדש.
- ✓ **הקדמת הגיל** - מרבית ההורים (58%) מתנגדים להקדמת הגיל, 41% בעד השינוי ורק 1% ענו לא יודע. בקרב הצעירים הדעות חלוקות: 52% בעד השינוי ו- 47% מתנגדים (1% ענו לא יודע). הסיבה המרכזית בעד השינוי שצינו הן הצעירים והן ההורים שתומכים בשינוי היא כי ליווי ארוך של כשנה תורם למיומנות הנהיגה. הסיבה המרכזית להתנגדות היא כי גיל 16 הוא גיל צעיר מדי.
- ✓ **מבחן זיהוי מצבי סכנה בנהיגה** - מרבית המרואיינים (77% בקרב ההורים ו- 60% בקרב הצעירים) בעד שינוי זה. הסיבה המרכזית בעד השינוי שצינו הן הצעירים והן ההורים היא כי זאת התנסות טובה שתתרום לשיפור מיומנות הנהיגה של הצעירים ולא תגבה חיי אדם. הסיבה המרכזית להתנגדות שצינו הן הצעירים והן ההורים היא כי סימולציה ממוחשבת לא עוזרת ולמידה אמיתית היא בכביש.
- ✓ **איסור נהיגה לאחר שתיית אלכוהול** - רוב מוחלט בקרב ההורים (93%) וכן מרבית הצעירים (73%) בעד שינוי זה. הן הצעירים והן ההורים התומכים בשינוי ציינו סיבה מרכזית ובלטת שבגינה הם בעד: אלכוהול פוגע בנהיגה, גורם לתאונות דרכים ואם שותים לא נוהגים (ולא רק עד גיל 21). רק 17 הורים ו-74 צעירים מתנגדים לשינוי. כמחצית מההורים ומהצעירים שמתנגדים לשינוי סבורים כי יש כמות מסוימת שניתן לשתות וכי הצעירים יודעים לשים גבולות בשתייה.
- ✓ **קיצור זמן ההגבלה על מספר הנוסעים ברכב** - לא מפתיע למצוא כי 77% בקרב הצעירים בעד שינוי זה לעומת 46% בקרב ההורים. הסיבה המרכזית בעד השינוי שצינו הן הצעירים והן ההורים היא כי זאת הגבלה מיותרת ולא משנה מספר האנשים שבאוטו. הסיבה המרכזית שהעלו המתנגדים היא כי נהג צעיר לא צריך להסיע הרבה אנשים וכך ימנעו הרוגים רבים בתאונות של צעירים.
- ✓ **הגבלת שעות הנהיגה** – 54% מההורים בעד לאסור נהיגה בין תשע בערב לחמש בבוקר במשך שלושת החודשים הראשונים של הנהיגה העצמאית (40% בהחלט בעד ו- 14% נוספים די בעד). לעומת זאת 71% בקרב הצעירים נגד ההגבלה (54% בהחלט נגד ו- 17% נוספים די נגד).
- ✓ **קשר בין תמיכה במרכיבי החוק השונים לתמיכה בהצעת החוק בכללותה** - הן בקרב ההורים והן בקרב הצעירים קיים קשר חיובי מובהק בין התמיכה בהצעת החוק בכללותה לבין הקדמת הגיל ומבחן זיהוי מצבי סכנה. כלומר, מרואיינים שתומכים בקדמת הגיל ובמבחן זיהוי מצבי סכנה נטו לתמוך בהצעה בכללותה ולהפך, מרואיינים שהתנגדו לקדמת הגיל ולמבחן זיהוי מצבי סכנה נטו להתנגד להצעת החוק. בנוסף לכך, בקרב הצעירים נמצא קשר חיובי מובהק בין איסור שתיית אלכוהול לבין התמיכה בהצעה בכללותה. בקרב ההורים התוצאה לא מובהקת היות ורוב מוחלט בקרב ההורים – 93% בעד השינוי.
- ✓ **יישום הצעת החוק** - 29% מההורים סבורים כי הגורם החשוב ביותר להצלחת היישום של הצעת החוק הוא הגברת האכיפה והחמרת הענישה, 25% סבורים כי הגורם החשוב ביותר הוא חינוך והסברה על חשיבות תרגול הנהיגה, 15% סבורים כי הגורם החשוב ביותר הוא נכונות של הצעירים לשנות את אופן נהיגתם, ו- 9% נוספים סבורים כי הגורם החשוב ביותר

הוא שינוי יסודי בשיטת לימוד הנהיגה. לעומתם, 37% מהצעירים סבורים כי הגורם החשוב ביותר להצלחת היישום של הצעת החוק הוא נכונות של הצעירים לשנות את אופן נהיגתם, 25% סבורים כי הגורם החשוב ביותר הוא הגברת האכיפה והחמרת הענישה, 5% סבורים כי הגורם החשוב ביותר הוא שינוי יסודי בשיטת לימוד הנהיגה.

✓ **הצלחת היישום בעולם כמדד להצלחת החוק בישראל** – מרבית המרואיינים (55% בקרב ההורים ו-54% בקרב הצעירים) סבורים כי הצלחות במדינות אחרות בעולם מלמדות (במידה רבה או רבה מאד) על סיכויי ההצלחה של התוכנית גם בארץ.

פרק 1 - מטרת הסקר

בימים אלו מתגבשת הצעת חוק לשיפור תוכנית ההכשרה של נהגים צעירים. הצעת החוק כוללת

4 שינויים עיקריים בחוק הקיים:

- לצעירים תהיה אפשרות לבחור אם הם מעוניינים להקדים את תחילת לימודי הנהיגה כבר בגיל 16 אך מבלי שתוקדם התקופה בה יתחילו לנהוג באופן עצמאי ללא מלווה ותיק. במצב זה נהגים שיבחרו ללמוד ולעבור מבחן מעשי בגיל צעיר הסמוך לגיל 16 ידרשו למעשה לעבור תקופת ליווי בנהיגה ארוכה, עד שנה, ויתחילו לנהוג באופן עצמאי, באותו גיל כמו היום – אך עם ניסיון נהיגה ארוך בהרבה. (תקופת התחלת לימודי הנהיגה הינה כמובן בחירה של הנהג והוא יהיה רשאי לבחון להתחיל מאוחר יותר בתנאים דומים להיום).
- הכשרת חובה בסימולטור ממוחשב המתרגל יכולת זיהוי וניבוי מצבי סיכון הקיימים בנהיגה, ויותאם לכביש הישראלי. כל נהג חדש, שכבר עבר מבחן מעשי יהיה חייב לתרגל את עצמו ויידרש להוכיח יכולת תפקוד מספיקה כתנאי לסיום תקופת הליווי ומעבר לנהיגה עצמאית.
- איסור מוחלט על נהיגה לאחר שתיית אלכוהול עד גיל 21, גם אם הנהג שתה מעט מאד אלכוהול.
- כיום, נהג צעיר אינו רשאי להסיע מעל 2 נוסעים צעירים ברכב למשך שנתיים מקבלת רישיון הנהיגה. על פי הצעת החוק החדשה יקוצר איסור זה למשך שנה אחת בלבד.

מטרת הסקר לבחון את עמדות הצעירים (בני 16-21) והוריהם, כלפי הצעת החוק לשיפור תוכנית הכשרת נהגים צעירים. למרואיינים הוצגו השינויים האמורים ונבדקו עמדותיהם כלפי התוכנית בכלל וכלפי כל שינוי בפרט.

פרק 2 - מתודולוגיה

הסקר התבצע בשני מדגמים: מדגם מייצג של צעירים בגילאי 'נהג צעיר' (16-21) ומדגם מייצג של הורים לצעירים בגילאים הנ"ל. סה"כ רואיינו 307 צעירים ו- 299 הורים. הראיונות התבצעו בשפה העברית.

הדגימה הינה דגימה אקראית של משקי בית מתוך מאגר מספרי הטלפון של בזק, המסופק באמצעות חברת 'דבש'. ברשימת הטלפונים המשמשת לסקרים, נכללים בעלי קו טלפון נייד שאינם מזוהים כעסק ושמספרם אינו חסוי. המנויים ממוספרים בסדר רץ. מתוך רשימה זו מתבצעת דגימה אקראית פשוטה, של מספרים אקראיים (משקי בית), בה לכל מנוי התואם את סינון הגיל (בני 16-21 או הורים לבני 16-21) סיכוי שווה להיכנס למדגם. לכול משק בית שנדגם התבצעו עד 4 חזרות למרואיינים שלא רואיינו מכול סיבה שהיא, בימים ושעות שונות או בהתאם למועדים שנקבעו עם המרואיין, במטרה למצות את המדגם ולשפר את אחוז ההיענות.

תיאור המדגם

מדגם הצעירים כלל 307 מרואיינים 54% בנים ו- 46% בנות: 45% עם רישיון נהיגה, 13% לומדים נהיגה בימים אלו, 34% לא לומדים אך מתכוונים ללמוד בקרוב, 8% לא לומדים ולא מתכוונים ללמוד בקרוב. מדגם ההורים כלל 299 מרואיינים 56% אמהות ו- 44% אבות.

איסוף הנתונים

הנתונים נאספו בקרב בני 16-21 ובקרב הורים לבני 16-21, באמצעות ראיונות טלפוניים בין התאריכים 26/10 – 7/11 2005. לוח 1 מציג את פירוט תהליך איסוף הנתונים.

לוח 1 - איסוף הנתונים

13,191	סה"כ פניות
9,815	אין בגיל, טלפונים מנותקים, לא תקינים, פקס ¹
979	אחר (בית עסק, בעיית שפה וכו')
2397	סה"כ רלוונטיים
606	סה"כ בוצעו
1861	סירוב

¹ בקטגוריה זו נכלל גם סטטוס אין תשובה היות ואין לדעת אם משק הבית מתאים לסינון הגיל או לא

לאור העובדה כי לא ניתן לדעת כמה ממשקי הבית בהם לא הייתה תשובה רלוונטיים למחקר, ניתן על סמך נתונים אלו ניתן לדבר מדד היענות מתוך משקי הבית בהם נוצר קשר: 606 ראיונות מתוך 2397 התקשרויות בהן נוצר קשר עם משק הבית (ראיונות + סירובים), כלומר שיעור היענות של 25%. אין נתונים השוואתיים לגבי שיעורי היענות אלו שנתקבלו בקרב אוכלוסייה ייחודית – בני 16-21 והוריהם.

השאלון

השאלון כלל שאלות לגבי הגורמים האפשריים למניעת תאונות דרכים בקרב נהגים צעירים. כמו כן בדק השאלון עמדות כלפי הצעת החוק לשיפור תוכנית הכשרת נהגים צעירים. למרואיינים הוצגו השינויים המוצעים בחוק ונבדקו עמדותיהם כלפי התוכנית בכלל וכלפי כל שינוי בפרט. (שאלון המחקר ראה נספח 1).

פרק 3 - ממצאים

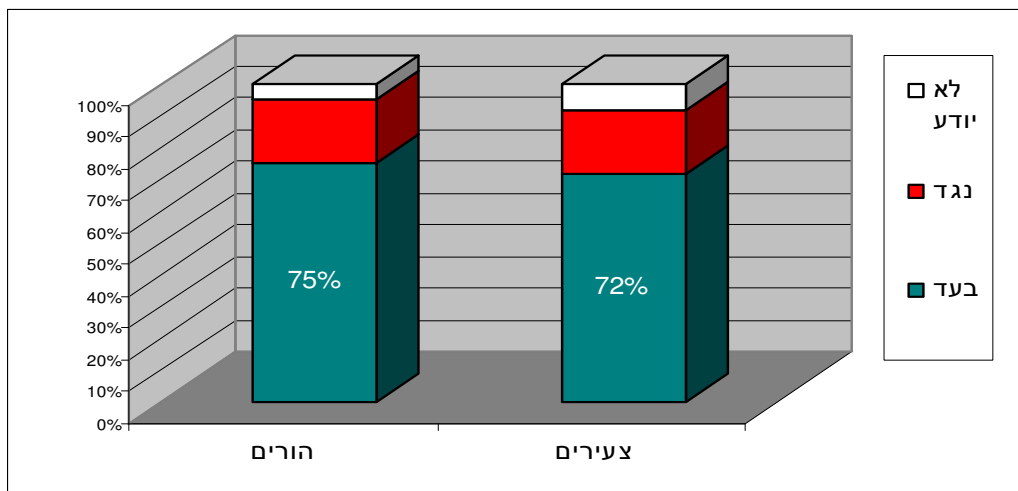
הצגת הממצאים בדוח זה הינה בהתאם לנושאי המחקר ולא לפי לסדר השאלות בשאלון. ראשית מוצגים הממצאים בדבר עמדות המרואיינים כלפי הצעת החוק בכללותה, ורק אחר כך מפורטים הממצאים לגבי עמדות המרואיינים כלפי כל שינוי בנפרד. לסיכום מוצגים הממצאים לגבי עמדות המרואיינים כלפי יישום הצעת החוק. הממצאים מוצגים בנפרד עבור מדגם ההורים ובנפרד עבור מדגם הצעירים. בנוסף להבדלים בין צעירים והורים נבדקו הבדלים בעמדות המרואיינים על-פי המאפיינים הבאים: א. בקרב הצעירים – הבדלים בין בנים ובנות ובין צעירים בעלי רישיון נהיגה וללא רישיון נהיגה. ב. בקרב ההורים – הבדלים בין גברים לנשים, בין הורים לבנים והורים לבנות ובין הורים לילדים בעלי רישיון נהיגה והורים לצעירים ללא רישיון (הממצאים עבור ניתוחים אלו מוצגים רק במקומות בהם נמצאו תוצאות מובהקות, כלל הניתוחים מוצגים בנספח 4).

3.1 עמדות כלפי הצעת החוק בכללותה

למרואיינים הוצגה השאלה הבאה:

- נסכם את עיקר השינויים של החוק החדש:
- (1) תהיה אפשרות להתחיל ללמוד נהיגה בגיל 16, לקבל היתר נהיגה זמני מוקדם יותר, ולהאריך את תקופת הליווי בנהיגה לשנה;
  - (2) מבחן זיהוי מצבי סכנה בנהיגה יהיה תנאי לקבלת רישיון קבוע;
  - (3) נהגים חדשים לא יוכלו לנהוג אפילו אם שתו מעט אלכוהול;
  - (4) המגבלה של הסעה עד שני נוסעים ברכב תימשך שנה בלבד.
- בידיעה כי לחוק החדש יתלוו חינוך הסברה, חקיקה ואכיפה מוגברים של הרשויות, האם אתה בעד או נגד חוק זה?

תרשים 1 – בעד או נגד החוק

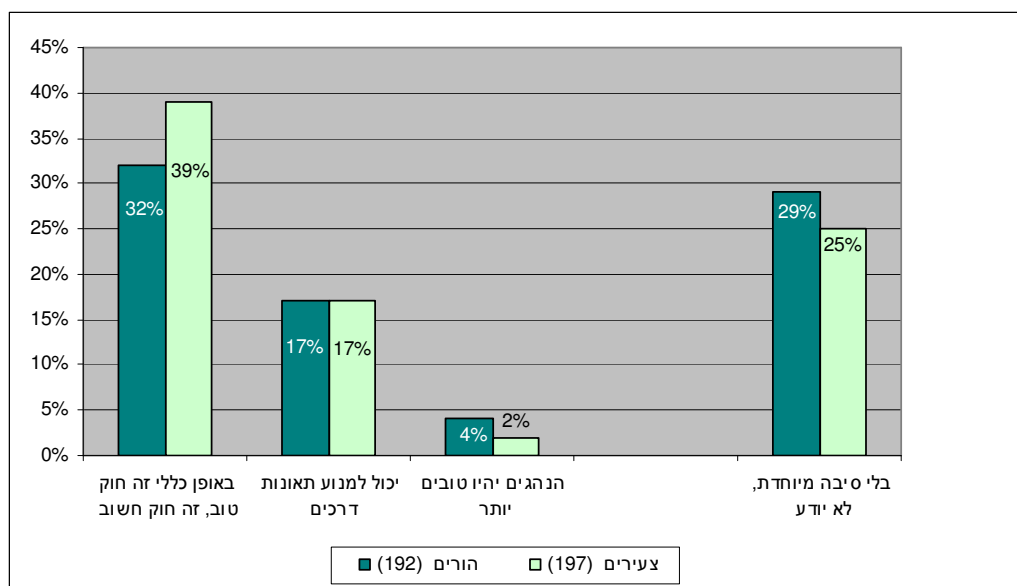

באופן כללי מרבית המרואיינים, הן הצעירים והן ההורים, בעד הצעת החוק: מתרשים 1 עולה כי 72% מהצעירים ו- 75% מההורים ציינו כי הם בעד חוק זה. 20% הן בקרב הצעירים והן בקרב הוריהם מתנגדים לחוק. 8% מקרב הצעירים ו- 5% מקרב ההורים ענו לא יודע.

הסיבות העיקריות לתמיכה ולהתנגדות - בחינת הסיבות העיקריות לתמיכה ולהתנגדות מעלה תמונה מאד דומה בקרב הצעירים וההורים כאחד.

הסיבות בעד - המרואיינים שצינו כי הם בעד החוק נשאלו בשאלה פתוחה מדוע הם בעד (192 הורים ו- 197 צעירים). הסיבה המרכזית שצינו הן הצעירים והן ההורים היא כי באופן כללי זהו חוק טוב וחוק חשוב (תרשים 2): 39% בקרב הצעירים ו- 32% בקרב ההורים. 17% נוספים בקרב שתי הקבוצות ציינו כי החוק יוכל למנוע תאונות דרכים. כרבע מהצעירים וכשליש מההורים הם בעד החוק ללא סיבה מיוחדת.

תרשים 2 – הסיבות העיקריות לתמיכה*

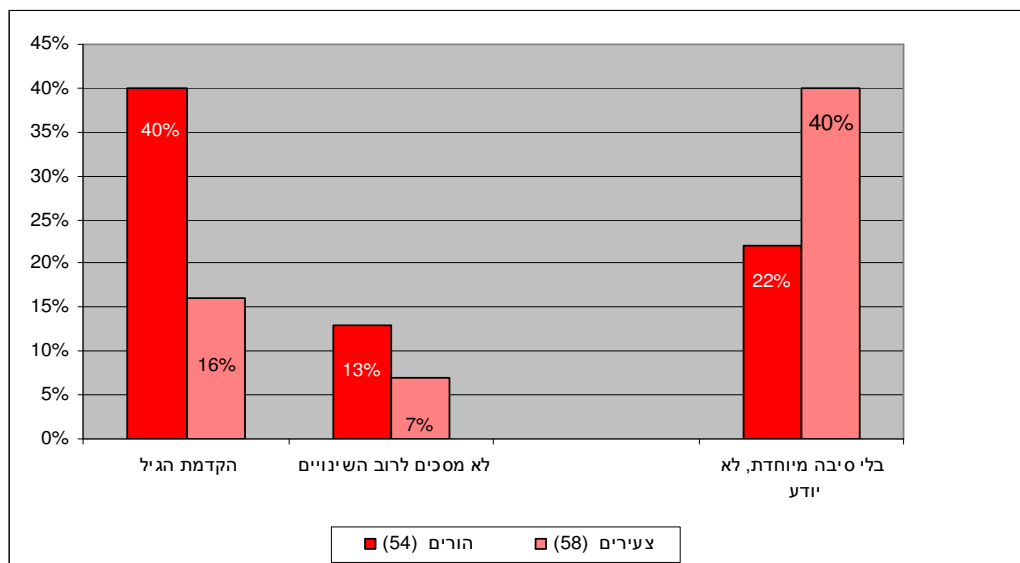

*האחוזים המוצגים הינם מתוך סה"כ הסיבות שענו התומכים בכל קבוצה

הסיבות נגד - המרואיינים שצינו כי הם נגד החוק נשאלו בשאלה פתוחה מדוע הם נגד (54 הורים ו- 58 צעירים). הסיבה המרכזית להתנגדות (תרשים 3) שצינו הן הצעירים והן ההורים היא הקדמת הגיל: לא מפתיע כי בקרב ההורים 40% ציינו זאת ו- 16% בקרב הצעירים. 13% נוספים

בקרב ההורים ו-7% בקרב הצעירים לא מסכימים עם רוב השינויים. כרבע מההורים ו-40% מהצעירים הם נגד החוק ללא סיבה מיוחדת או שענו לא יודע מדוע הם נגד.

תרשים 3 – הסיבות העיקריות להתנגדות*

*האחוזים המוצגים הינם מתוך סה"כ הסיבות שענו התומכים בכול קבוצה

בעד ונגד הצעת החוק על-פי מגדר בקרב הצעירים - נמצא הבדל מובהק על-פי מגדר בין המתנגדים לתומכים. כאמור מרבית המרואיינים בעד הצעת החוק יחד עם זאת, 73% מהבנים בעד הצעת החוק בהשוואה ל-85% מקרב הבנות.

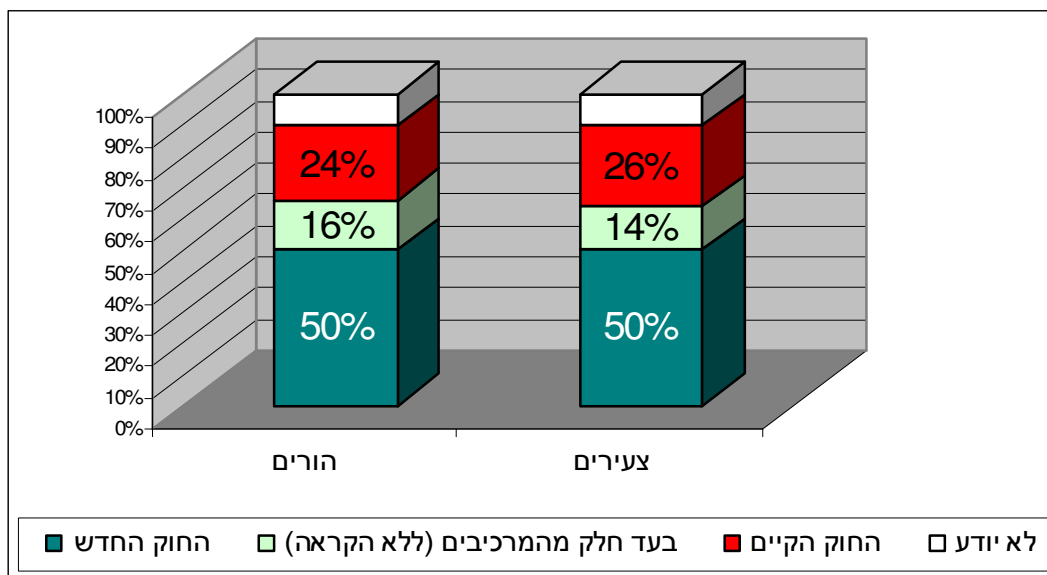
לוח 2- בעד ונגד הצעת החוק על-פי מגדר בקרב הצעירים

Crosstab

			A92		Total
			1 בעד	2 נגד	
A15	1 בנים	Count	108	41	149
		% within A15	72.5%	27.5%	100.0%
	2 בנות	Count	112	20	132
		% within A15	84.8%	15.2%	100.0%
Total		Count	220	61	281
		% within A15	78.3%	21.7%	100.0%

החוק החדש או החוק הישן – למרואיינים הוצגה השאלה הבאה: בהתייחס לכל המרכיבים של החוק החדש כמכלול, האם לדעתך, עדיף החוק הקיים היום או עדיף החוק החדש. 50% הן בקרב ההורים והן בקרב הצעירים ענו כי עדיף החוק החדש. כמו כן, 16% נוספים בקרב ההורים ו-14% נוספים בקרב הצעירים, ענו כי הם בעד חלק מהמרכיבים של החוק החדש. רק כרבע מהמרואיינים ענו כי עדיף החוק הישן. 10% מהמרואיינים בכל אחת מהקבוצות לא ידעו לענות.

תרשים 4 - בהתייחס לכל המרכיבים של החוק החדש כמכלול, האם לדעתך, עדיף החוק הקיים היום או עדיף החוק החדש?

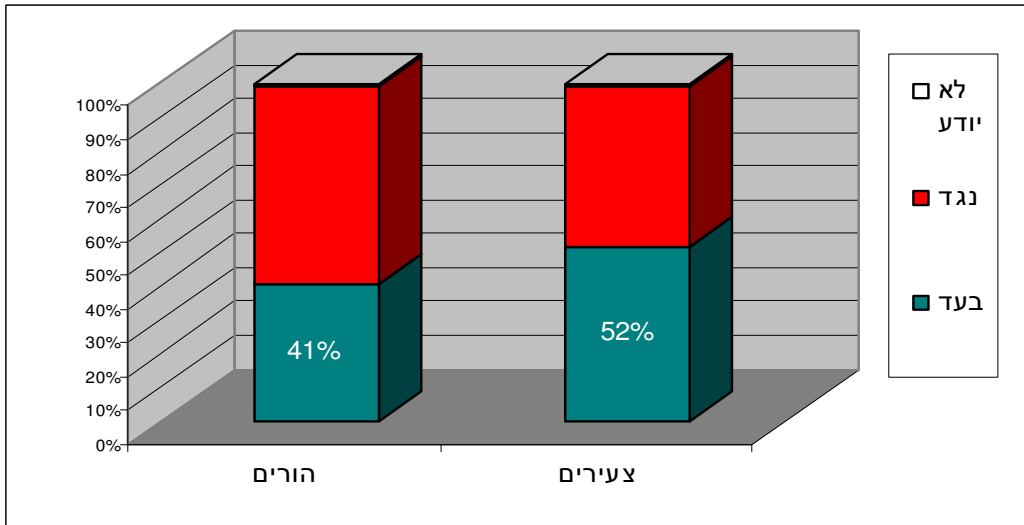

3.2 עמדות כלפי השינויים בצעת החוק

3.2.1 הקדמת הגיל בו ניתן להתחיל ללמוד נהיגה

למרואיינים הוקרא ההסבר הבא לגבי הקדמת הגיל: "אחד השינויים המוצעים הוא כי צעירים יוכלו לבחור להתחיל את לימודי הנהיגה בגיל 16, במקום בגיל 16.5, למרות שתחילת הנהיגה העצמאית ללא מלווה תישאר בגיל 17 ושלושה חודשים, כמו היום. משמעות השינוי היא שניתן יהיה לעבור את הטסט בגיל צעיר יותר, לקבל היתר נהיגה זמני, ולעבור תקופת ליווי ארוכה יותר של כשנה". בתום ההסבר האם נשאלו האם הם בעד או נגד שינוי זה? מתרשים 5 עולה כי מרבית ההורים (58%) מתנגדים לשינוי זה, 41% הם בעד השינוי ורק 1% ענו לא יודע. בקרב הצעירים הדעות חלוקות: 52% בעד השינוי ו-47% מתנגדים (1% ענו לא יודע).

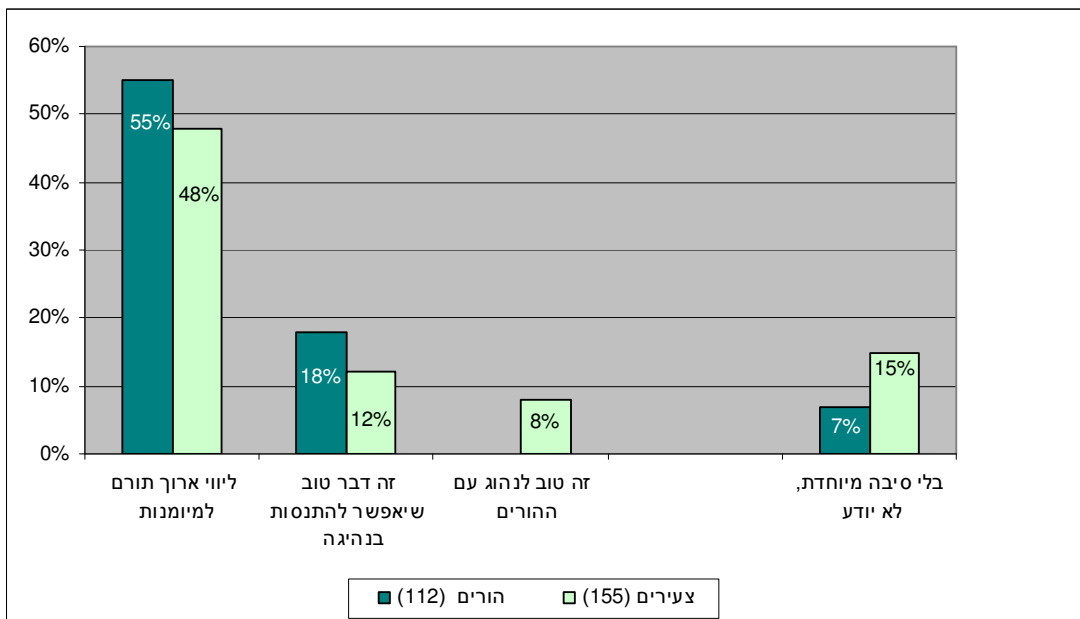
תרשים 5 – בעד או נגד הקדמת הגיל

הסיבות העיקריות לתמיכה ולהתנגדות - בחינת הסיבות העיקריות לתמיכה ולהתנגדות מעלה תמונה מאד דומה בקרב הצעירים וההורים כאחד.

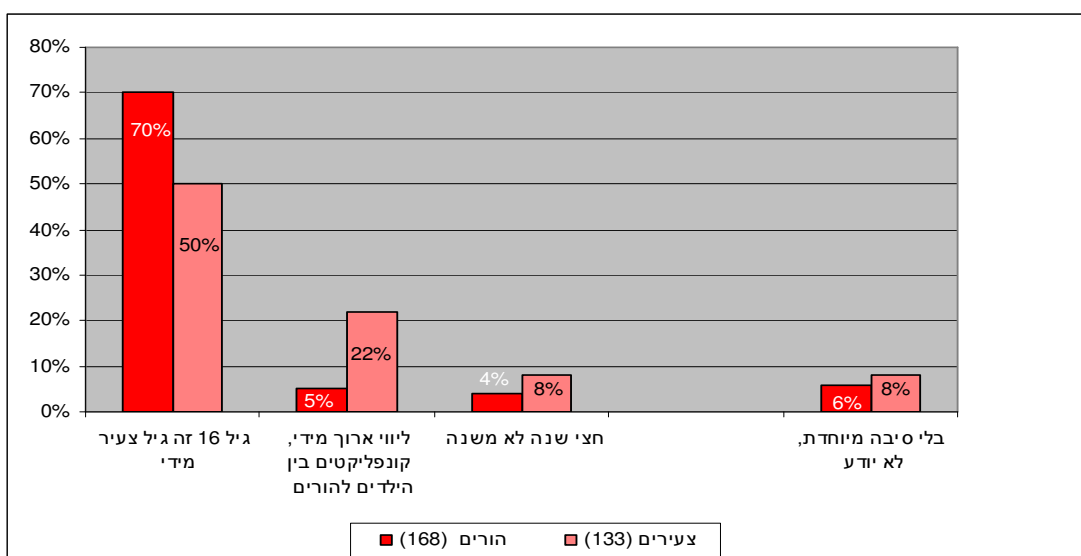
הסיבות בעד - המרואיינים שצינו כי הם בעד השינוי נשאלו בשאלה פתוחה מדוע הם בעד. הסיבה המרכזית שצינו הן הצעירים והן ההורים היא כי ליווי ארוך של כשנה תורם למיומנות הנהיגה (תרשים 6): 48% בקרב הצעירים ו-55% בקרב ההורים. 12% נוספים בקרב הצעירים ו-18% נוספים בקרב ההורים ציינו כי זה דבר טוב שיאפשר להתנסות בנהיגה. מעניין לראות כי 8% נוספים בקרב הצעירים שבעד השינוי ציינו כי זה טוב לנהוג עם ההורים.

תרשים 6 – הסיבות העיקריות לתמיכה בהקדמת הגיל

הסיבות נגד - המרואיינים שצינו כי הם נגד החוק נשאלו בשאלה פתוחה מדוע הם נגד (168 הורים ו-133 צעירים). הסיבה המרכזית להתנגדות (תרשים 6) שצינו הן הצעירים והן ההורים היא כי גיל 16 הוא גיל צעיר מדי: לא מפתיע כי בקרב ההורים שמתנגדים לשינוי 70% צינו זאת. מפתיע למצוא כי 50% בקרב הצעירים שמתנגדים לשינוי צינו סיבה זו. 22% נוספים בקרב הצעירים ו-5% בקרב ההורים צינו כי הליווי הארוך מדי יגביר את הקונפליקטים בין ההורים לילדים.

תרשים 7 – הסיבות העיקריות להתנגדות להקדמת הגיל

בעד ונגד השינוי על-פי סטטוס רישיון נהיגה בקרב הצעירים - ניתוח מעמיק לגבי התמיכה וההתנגדות לשינוי זה בקרב הצעירים, על-פי סטטוס רישיון נמצא הבדל מובהק ($p=0.45$): 65% מקרב הצעירים שלא לומדים ולא מתכוונים ללמוד נגד מרכיב זה, בהשוואה ל- 59% מקרב הלומדים כרגע, 47% מקרב הנוהגים (בעלי רישיון נהיגה) ו- 39% מקרב הצעירים שלא לומדים ומתכוונים ללמוד בקרוב (לוח 3).

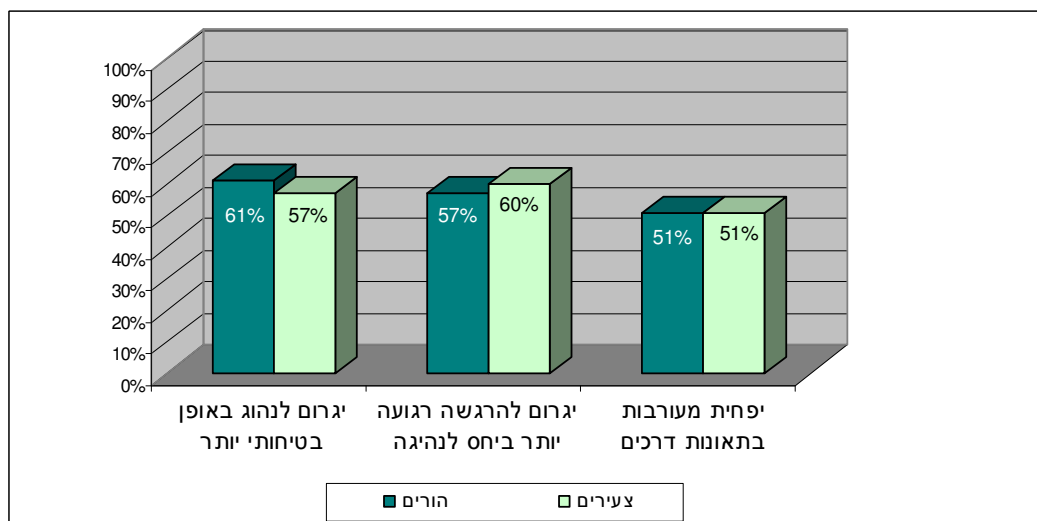
לוח 3 – בעד ונגד על-פי סטטוס רישיון בקרב הצעירים

Crosstab

			A27		Total
			1 בעד	2 נגד	
STATUS	1.00 נוהג	Count	72	65	137
		% within STATUS	52.6%	47.4%	100.0%
	2.00 לומד	Count	16	23	39
		% within STATUS	41.0%	59.0%	100.0%
	3.00 מתכוון בקרוב	Count	63	40	103
		% within STATUS	61.2%	38.8%	100.0%
	4.00 לא מתכוון	Count	8	15	23
		% within STATUS	34.8%	65.2%	100.0%
Total		Count	159	143	302
		% within STATUS	52.6%	47.4%	100.0%

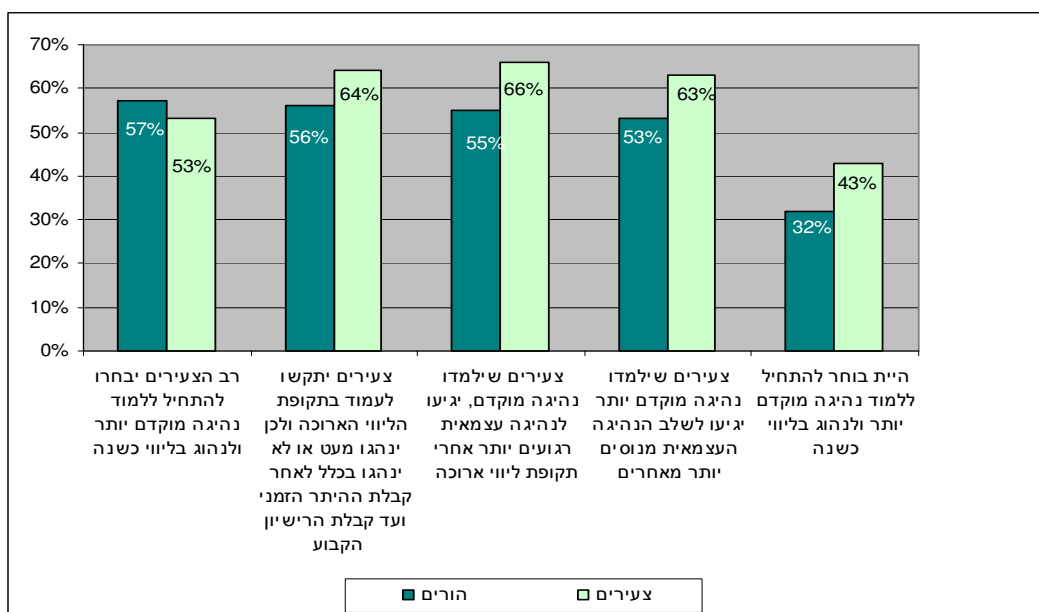
השפעת הקדמת הגיל על הנהיגה – מרבית המרואיינים סבורים כי הקדמת הגיל תגרום לצעירים לנהוג באופן בטיחותי יותר (61% בקרב ההורים ו- 57% בקרב הצעירים), תגרום להרגשה רגועה יותר ביחס לנהיגה (57% בקרב ההורים ו- 60% בקרב הצעירים), ויפחית את מעורבות הנהגים הצעירים בתאונות דרכים (51% הן בקרב ההורים והן בקרב הצעירים).

תרשים 8 – השפעת הקדמת הגיל על הנהיגה

עמדות כלפי הקדמת הגיל² - מרבית המרואיינים סבורים כי (תרשים 9): רב הצעירים יבחרו להתחיל ללמוד נהיגה מוקדם יותר ולנהוג בליווי כשנה (57% בקרב ההורים ו- 53% בקרב הצעירים); צעירים יתקשו לעמוד בתקופת הליווי הארוכה ולכן ינהגו מעט או לא ינהגו בכלל לאחר קבלת ההיתר הזמני ועד קבלת הרישיון הקבוע (56% בקרב ההורים ו- 64% בקרב הצעירים); צעירים שילמדו נהיגה מוקדם, יגיעו לנהיגה עצמאית רגועים יותר אחרי תקופת ליווי ארוכה (55% בקרב ההורים ו- 66% בקרב הצעירים); צעירים שילמדו נהיגה מוקדם יותר יגיעו לשלב הנהיגה העצמאית מנוסים יותר מאחרים (53% בקרב ההורים ו- 63% בקרב הצעירים). כמו כן מתרשים 9 ניתן לראות כי 43% מהצעירים היו בוחרים להתחיל ללמוד נהיגה מוקדם יותר ולנהוג בליווי כשנה, לעומת 32% מההורים שהיו מייעצים לילדיהם להתחיל ללמוד נהיגה מוקדם יותר ולנהוג בליווי כשנה.

תרשים 9 – עמדות כלפי הקדמת הגיל

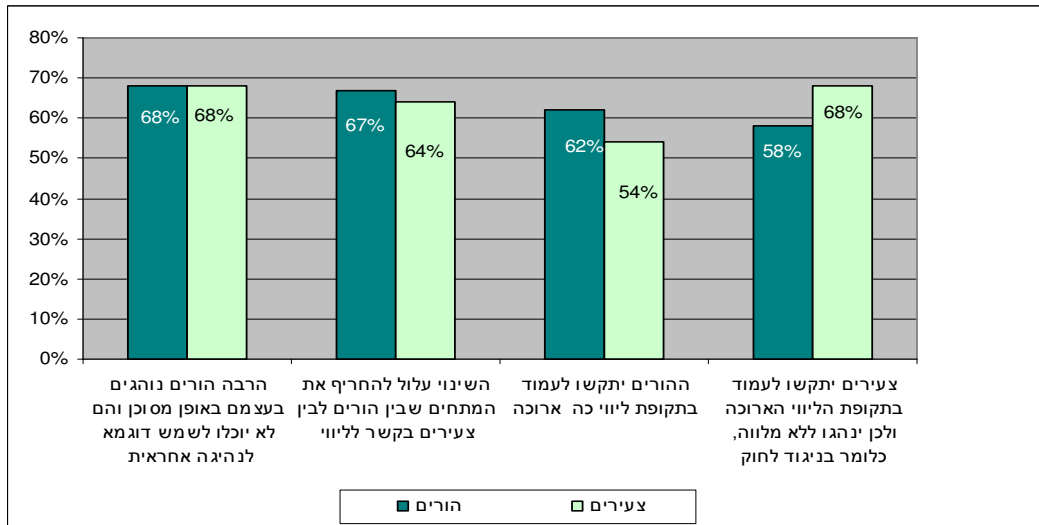
הקדמת הגיל ומעורבות ההורים - מרבית המרואיינים סבורים כי: הרבה הורים נוהגים בעצמם באופן מסוכן והם לא יוכלו לשמש דוגמא לנהיגה אחראית (68% הן בקרב ההורים והן בקרב הצעירים, תרשים 10); השינוי עלול להחריף את המתחים שבין הורים לבין צעירים בקשר לליווי (67% בקרב ההורים ו- 64% בקרב הצעירים); ההורים יתקשו לעמוד בתקופת ליווי כה ארוכה

² חלוקת ההיגדים לתרשימים 9 ו-10 התבצעה בהתאם לתוצאות ניתוח גורמים (תוצאות ניתוח הגורמים ראה נספח 2).

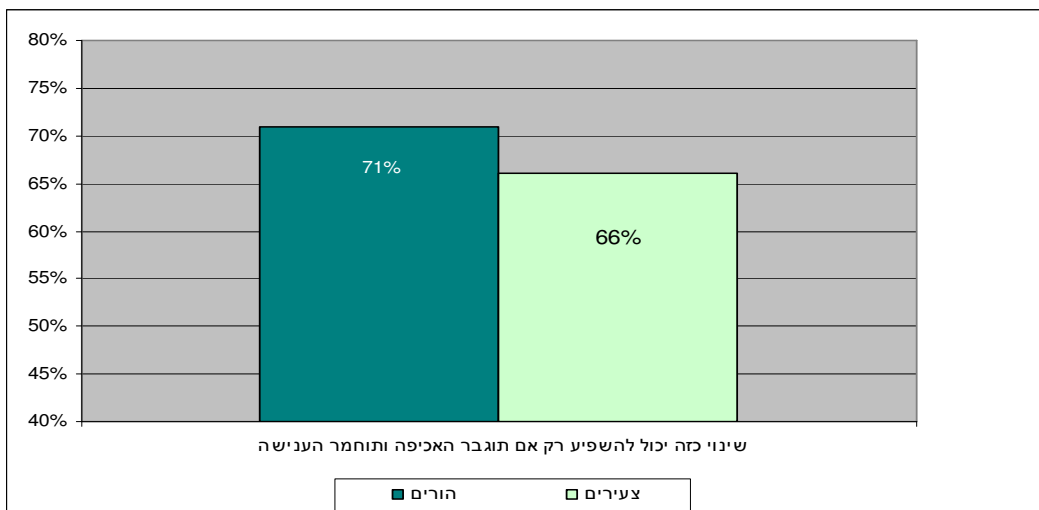
(62% בקרב ההורים ו- 55% בקרב הצעירים) ; צעירים יתקשו לעמוד בתקופת הליווי הארוכה ולכן ינהגו ללא מלווה, כלומר בניגוד לחוק (58% בקרב ההורים ו- 68% בקרב הצעירים).

תרשים 10 – הקדמת הגיל ומעורבות ההורים

הקדמת הגיל ואכיפה - מרבית המרואיינים הן בקרב ההורים והן בקרב הצעירים סבורים כי שינוי כזה יכול להשפיע רק אם תוגבר האכיפה: 71% בקרב ההורים סבורים כך ו- 66% בקרב הצעירים.

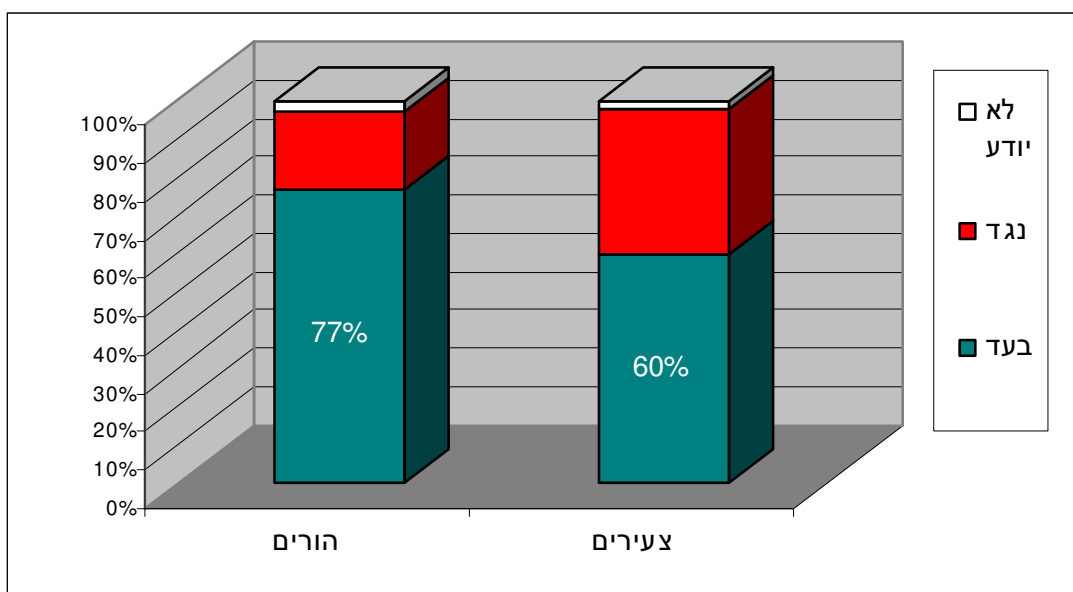
תרשים 11 – הקדמת הגיל ואכיפה

3.2.2 מבחן זיהוי מצבי סכנה בנהיגה

למרואיינים הוקרא ההסבר הבא לגבי מבחן זיהוי מצבי סכנה בנהיגה: "בהתאם להצעת החוק נהגים חדשים ידרשו להוכיח כי הם יכולים לזהות ולנבא מצבים מסוכנים הקיימים בנהיגה. ניתן יהיה לתרגל מצבים אלו במהלך הליווי בנהיגה בפועל (כפי שקיים היום), וגם באמצעות תרגול ממוחשב הכולל סרטוני וידאו קצרים המציגים מצבים בהם צריך לזהות סיכונים. יכולת זו תיבחן בתום תקופת הליווי באמצעות מבחן ממוחשב. הצלחה במבחן תהווה תנאי למעבר לנהיגה עצמאית". בתום ההסבר הם נשאלו האם הם בעד או נגד שינוי זה? מתרשים 12 עולה כי מרבית המרואיינים (77% בקרב ההורים ו-60% בקרב הצעירים) בעד שינוי זה.

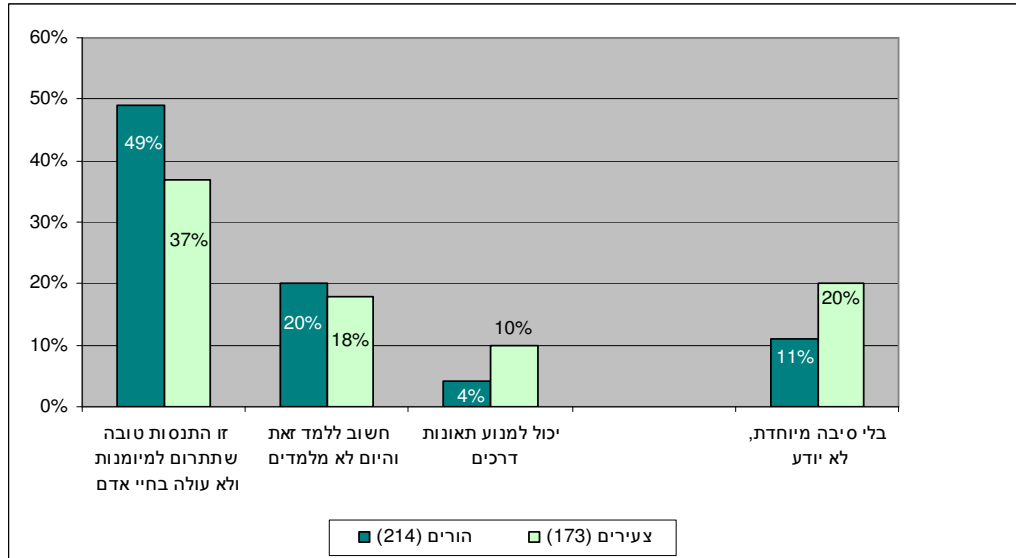
תרשים 12 – בעד או נגד מבחן זיהוי מצבי סכנה בנהיגה

הסיבות העיקריות לתמיכה ולהתנגדות - בחינת הסיבות העיקריות לתמיכה ולהתנגדות מעלה תמונה מאד דומה בקרב הצעירים וההורים כאחד.

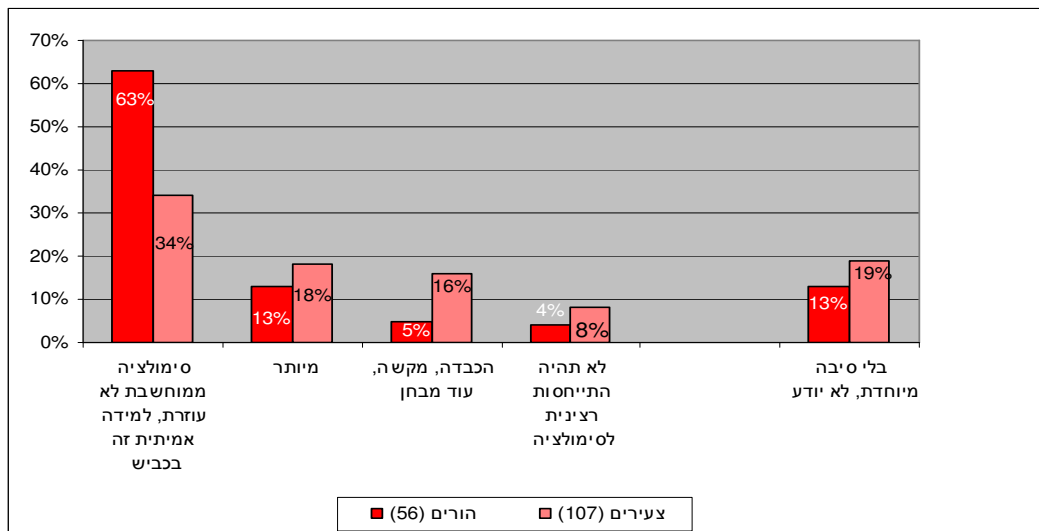
הסיבות בעד - המרואיינים שצינו כי הם בעד השינוי נשאלו בשאלה פתוחה מדוע הם בעד (214 הורים ו-173 צעירים). הסיבה המרכזית שצינו הן הצעירים והן ההורים היא כי זאת התנסות טובה שתתרום לשיפור מיומנות הנהיגה של הצעירים ולא תגבה חיי אדם (תרשים 13): 37% בקרב הצעירים ו-49% בקרב ההורים ציינו סיבה זו. 18% נוספים בקרב הצעירים ו-20% נוספים בקרב ההורים ציינו כי חשוב ללמד זיהוי מצבי סכנה ונהיגה וכי כיום לא עושים זאת. 10% נוספים בקרב הצעירים ו-4% נוספים בקרב ההורים ציינו כי זה יכול למנוע תאונות דרכים.

תרשים 13 – הסיבות העיקריות לתמיכה

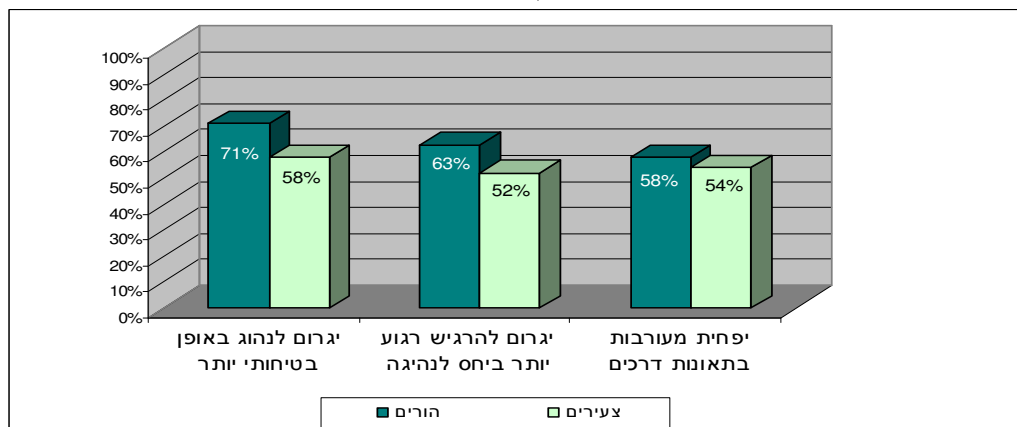
הסיבות נגד - המרואיינים שצינו כי הם נגד החוק נשאלו בשאלה פתוחה מדוע הם נגד (56 הורים ו- 107 צעירים). הסיבה המרכזית להתנגדות (תרשים 14) שצינו הן הצעירים והן ההורים היא כי סימולציה ממוחשבת לא עוזרת ולמידה אמיתית היא בכביש: 63% מההורים שמתנגדים לשינוי ציינו זאת ו- 34% מהצעירים. 18% נוספים בקרב הצעירים ו-13% בקרב ההורים ציינו כי השינוי מיותר. כמו כן, 16% נוספים בקרב הצעירים ציינו כי זו הכבדה מיותרת על הצעירים ו-13% בקרב ההורים ציינו הליווי הארוך מדי יגביר את הקונפליקטים בין ההורים לילדים. 8% נוספים בקרב ההורים (ו- 4% בקרב ההורים) ציינו כי לא תהיה התייחסות רצינית לסימולציה.

תרשים 14 – הסיבות העיקריות להתנגדות

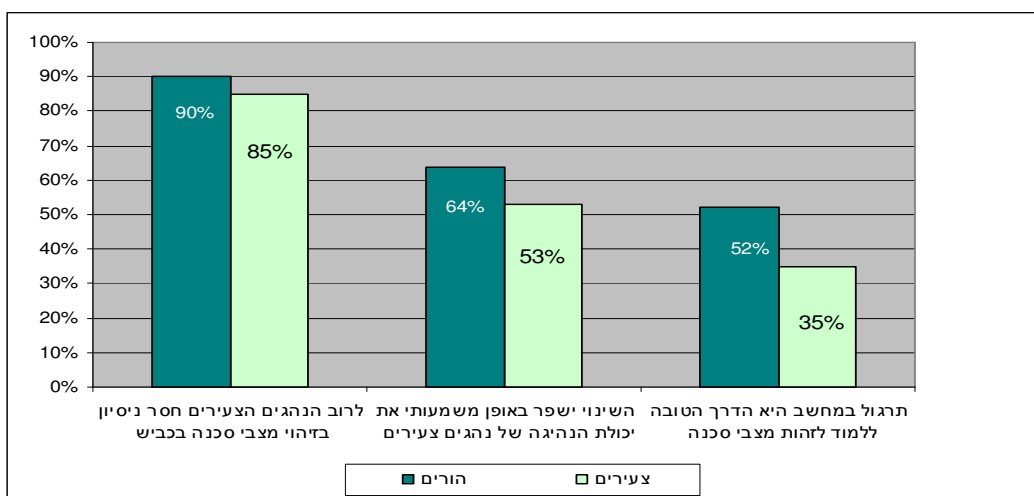
השפעת מבחן זיהוי מצבי סכנה על הנהיגה – מרבית המרואיינים סבורים כי חובת מבחן הזיהוי תגרום לצעירים לנהוג באופן בטיחותי יותר (71% בקרב ההורים ו- 58% בקרב הצעירים), תגרום להרגשה רגועה יותר ביחס לנהיגה (63% בקרב ההורים ו- 52% בקרב הצעירים), ויפחית את מעורבות הנהגים הצעירים בתאונות דרכים (58% בקרב ההורים ו- 54% בקרב הצעירים).

תרשים 15 – השפעת מבחן זיהוי מצבי סכנה על הנהיגה

עמדות כלפי מבחן זיהוי מצבי סכנה בנהיגה³ - מרבית המרואיינים סבורים כי (תרשים 16): לרוב הנהגים הצעירים חסר ניסיון בזיהוי מצבי סכנה בכביש (90% בקרב ההורים ו- 85% בקרב הצעירים) וכי השינוי ישפר באופן משמעותי את יכולת הנהיגה של נהגים צעירים (64% בקרב ההורים ו- 53% בקרב הצעירים). לעומת זאת, רק 35% בקרב הצעירים סבורים כי תרגול במחשב היא הדרך הטובה ללמוד לזהות מצבי סכנה בהשוואה ל- 52% בקרב ההורים.

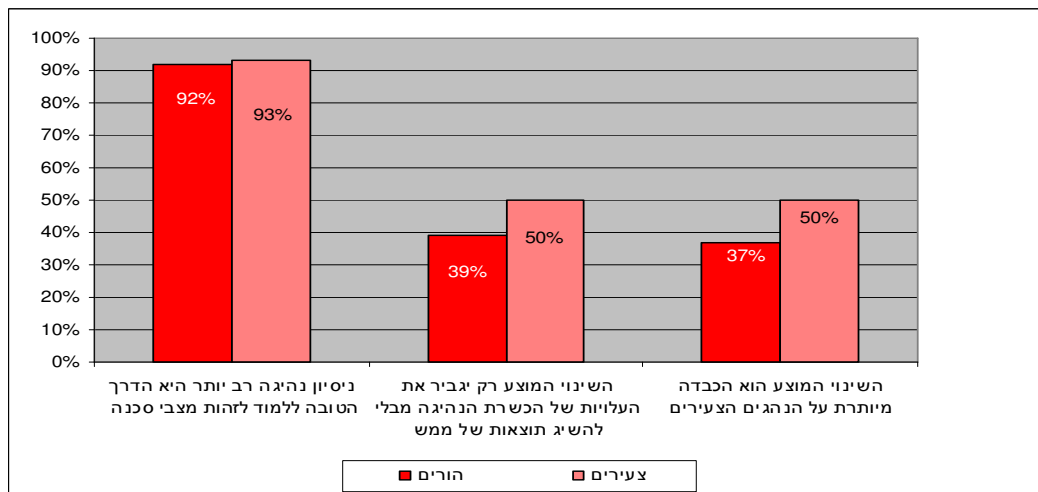
תרשים 16 – עמדות התומכות בשינוי

³ חלוקת ההיגדים לתרשימים 16 ו- 17 התבצעה בהתאם לתוצאות ניתוח גורמים (תוצאות ניתוח הגורמים ראה נספח 3).

בהמשך לעמדות אלו, מתרשים 17 עולה כי 39% מההורים ו-50% מהצעירים סבורים כי השינוי המוצע רק יגביר את העלויות של הכשרת הנהיגה מבלי להשיג תוצאות של ממש וכי השינוי המוצע הוא הכבדה מיותרת על הנהגים הצעירים (39% בקרב ההורים ו-50% בקרב הצעירים). הסכמה כללית, הן בקרב ההורים והן בקרב הצעירים קיימת לגבי הטענה כי ניסיון נהיגה רב יותר היא הדרך הטובה ללמוד לזהות מצבי סכנה (92% בקרב ההורים ו-93% בקרב הצעירים).

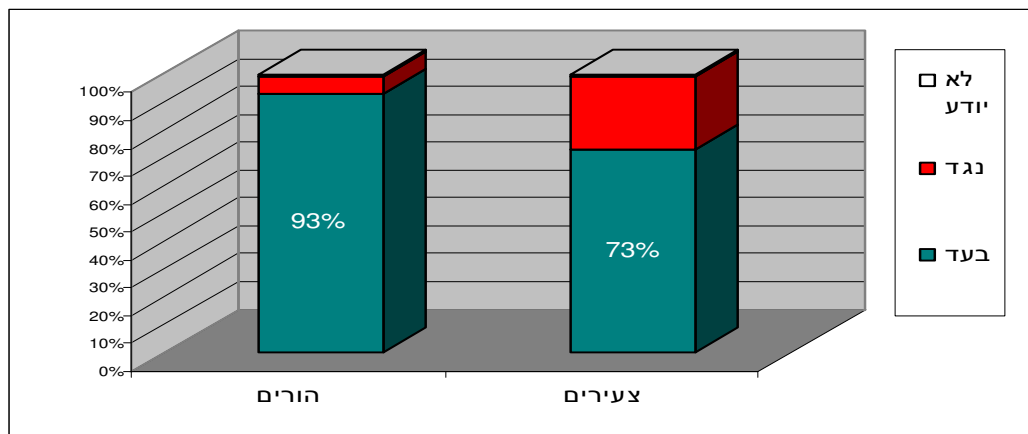
תרשים 17 – עמדות כנגד השינוי

3.2.3 איסור נהיגה לאחר שתיית אלכוהול

למרואיינים הוקרא ההסבר הבא לגבי מבחן זיהוי מצבי סכנה בנהיגה: "שינוי נוסף בהצעת החוק אוסר לחלוטין על נהיגה לאחר שתיית אלכוהול עד גיל 21, גם אם הנהג שתה מעט מאד אלכוהול. בתום ההסבר הם נשאלו האם הם בעד או נגד שינוי זה? מתרשים 18 עולה כי רוב מוחלט בקרב ההורים (93%) וכן מרבית הצעירים (73%) בעד שינוי זה.

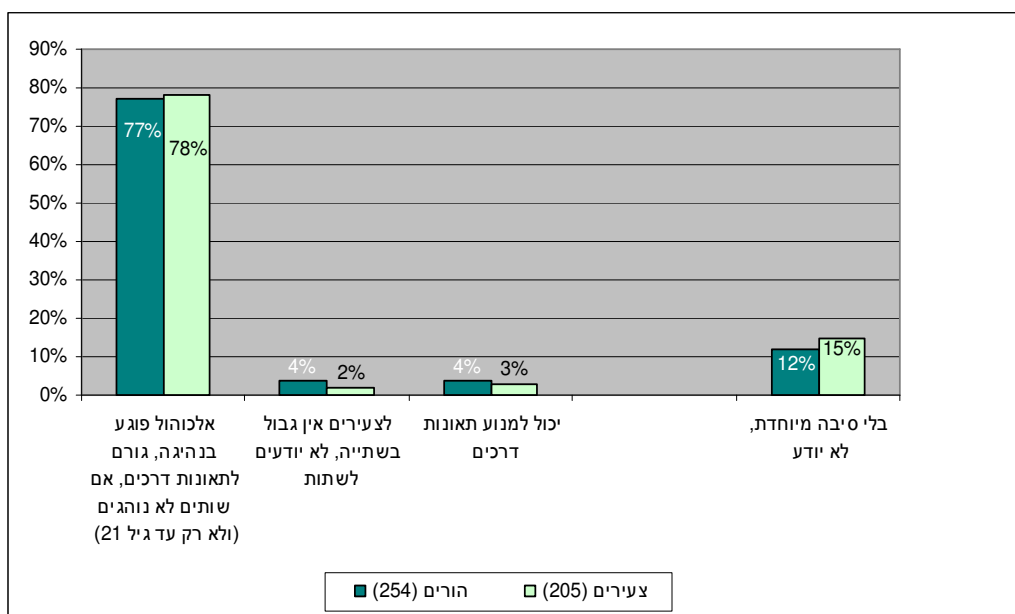
תרשים 18 – בעד או נגד איסור נהיגה לאחר שתיית אלכוהול

הסיבות העיקריות לתמיכה ולהתנגדות - בחינת הסיבות העיקריות לתמיכה ולהתנגדות מעלה תמונה מאד דומה בקרב הצעירים וההורים כאחד.

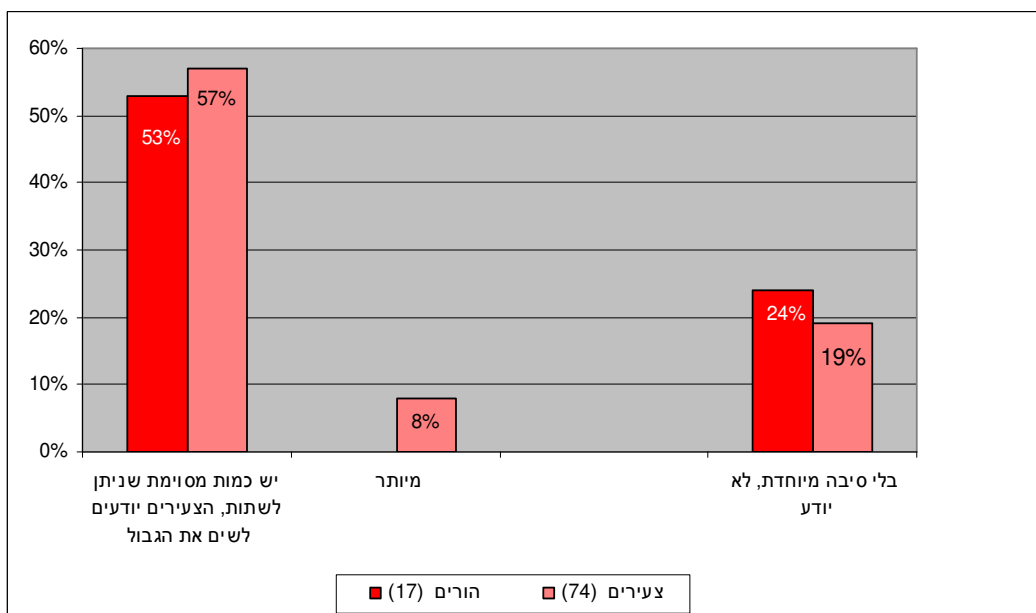
הסיבות בעד – המרואיינים שצינו כי הם בעד השינוי נשאלו בשאלה פתוחה מדוע הם בעד (254 הורים ו-205 צעירים בעד השינוי). הן הצעירים והן ההורים התומכים בשינוי ציינו סיבה מרכזית ובלטת שבגינה הם בעד: אלכוהול פוגע בנהיגה, גורם לתאונות דרכים ואם שותים לא נוהגים (ולא רק עד גיל 21) (תרשים 19). 78% בקרב הצעירים ו-77% בקרב ההורים ציינו סיבה זו.

תרשים 19 – הסיבות העיקריות לתמיכה

הסיבות נגד – רק 17 הורים ו-74 צעירים מתנגדים לשינוי. מרואיינים אלו נשאלו בשאלה פתוחה מדוע הם נגד. כמחצית מההורים ומהצעירים שמתנגדים לשינוי סבורים כי יש כמות מסוימת שניתן לשתות וכי הצעירים יודעים לשים גבולות בשתייה (תרשים 20): 53% מההורים שמתנגדים לשינוי ציינו זאת ו-57% מהצעירים ציינו סיבה זו. כרבע מרואיינים אלו מתנגדים ללא ציון סיבה מיוחדת.

תרשים 20 – הסיבות העיקריות להתנגדות

בעד ונגד השינוי על-פי מגדר בקרב הצעירים - בקרב הצעירים נמצא הבדל מובהק בניתוח על-פי מגדר בין המתנגדים לתומכים ($p=0.25$). כאמור מרבית המרוויינים בעד השינוי, יחד עם זאת, בנות נוטות לתמוך בשינוי יותר מהבנים: 69% מהבנים בעד שינוי זה בהשוואה ל- 79% מהבנות (לוח 4).

לוח 4 – בעד ונגד על-פי מגדר בקרב הצעירים

Crosstab

			A67		Total
			1 בעד	2 נגד	
A15	1 בנים	Count	112	51	163
		% within A15	68.7%	31.3%	100.0%
	2 בנות	Count	111	29	140
		% within A15	79.3%	20.7%	100.0%
Total		Count	223	80	303
		% within A15	73.6%	26.4%	100.0%

בעד ונגד השינוי על-פי סטטוס רישיון נהיגה בקרב הצעירים - בקרב הצעירים נמצא הבדל מובהק ע"פ סטטוס רישיון נהיגה בין המתנגדים לתומכים ($p=0.22$): 12% מקרב הצעירים שלא לומדים ולא מתכוונים ללמוד נגד מרכיב זה בהשוואה ל- 19% מקרב הצעירים שלא לומדים

ומתכוונים ללמוד בקרוב, 35% מקרב הלומדים כרגע, ו- 32% מקרב הנוהגים (בעלי רישיון נהיגה) (לוח 5).

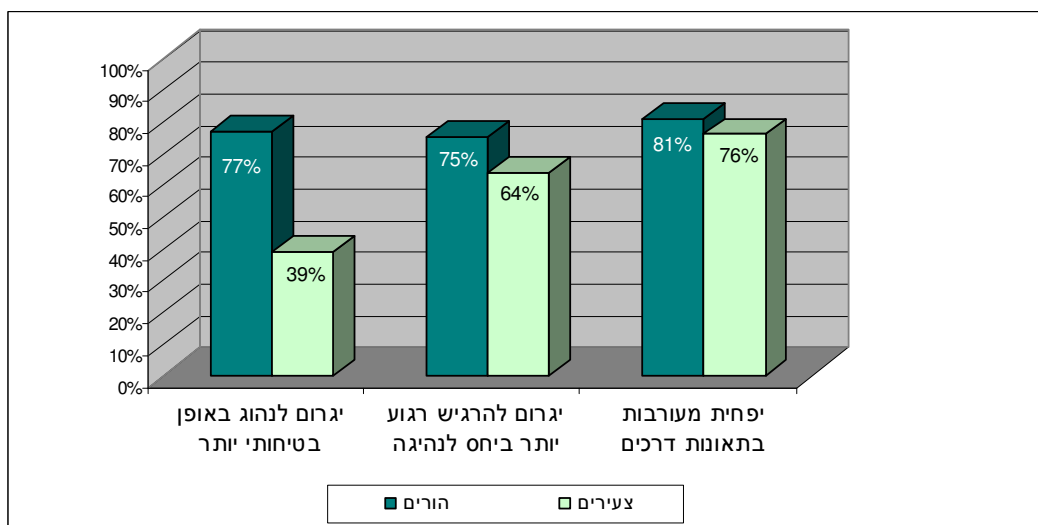
לוח 5 – בעד ונגד על-פי סטטוס רישיון נהיגה בקרב הצעירים

Crosstab

			A67		Total
			1 בעד	2 נגד	
STATUS 1.00	נוהג	Count	92	44	136
		% within STATUS	67.6%	32.4%	100.0%
2.00	לומד	Count	26	14	40
		% within STATUS	65.0%	35.0%	100.0%
3.00	מתכוון בקרוב	Count	82	19	101
		% within STATUS	81.2%	18.8%	100.0%
4.00	לא מתכוון	Count	22	3	25
		% within STATUS	88.0%	12.0%	100.0%
Total		Count	222	80	302
		% within STATUS	73.5%	26.5%	100.0%

השפעת האיסור על נהיגה לאחר שתיית אלכוהול על נהיגת הצעירים – מרבית המרואיינים סבורים כי שינוי זה יגרום להרגשה רגועה יותר ביחס לנהיגה (75% בקרב ההורים ו- 64% בקרב הצעירים) ויפחית את מעורבות הנהגים הצעירים בתאונות דרכים (81% בקרב ההורים ו- 76% בקרב הצעירים). **כמו כן**, 77% בקרב ההורים סבורים כי שינוי זה יגרום לצעירים לנהוג באופן בטיחותי יותר לעומת 39% בקרב הצעירים.

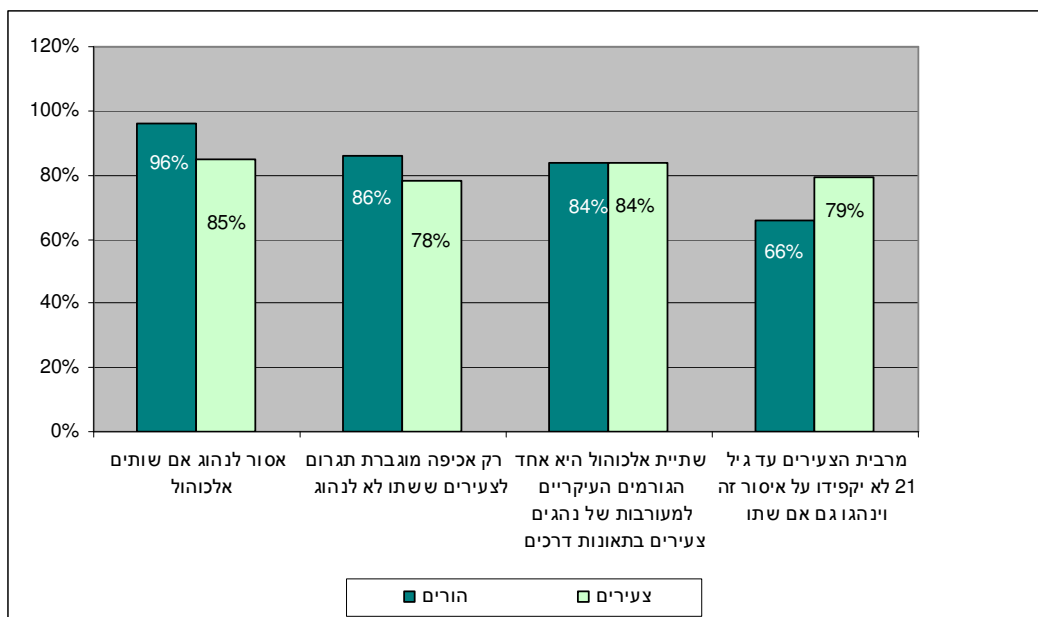
תרשים 21 – איסור על נהיגה לאחר שתיית אלכוהול

עמדות כלפי איסור על נהיגה לאחר שתיית אלכוהול - רב מוחלט בקרב ההורים (96%) ענו כי יאסרו על ילדיהם לנהוג אם שתו אלכוהול ו- 85% מקרב הצעירים ענו כי הוריהם יאסרו עליהם לנהוג אם שתו אלכוהול. כמו כן, 84% בקרב שתי הקבוצות סבורים כי שתיית אלכוהול הינה היא אחד הגורמים העיקריים למעורבות של נהגים צעירים בתאונות דרכים, 86% בקרב ההורים ו- 78% סבורים כי רק אכיפה מוגברת תגרום לצעירים ששתו לא לנהוג. מפתיע למצוא כי 79% בקרב הצעירים סבורים כי מרבית הצעירים עד גיל 21 לא יקפידו על איסור זה וינהגו גם אם שתו, בהשוואה ל- 66% בקרב ההורים.

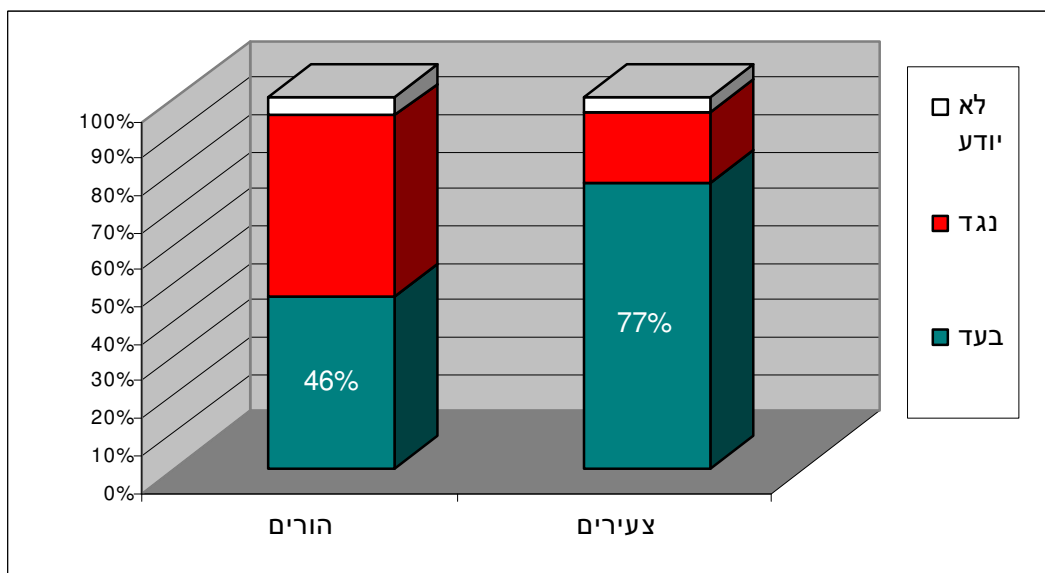
תרשים 22 – עמדות כלפי איסור על נהיגה לאחר שתיית אלכוהול

3.2.4 קיצור זמן ההגבלה על מספר הנוסעים ברכב

למרואיינים הוקרא ההסבר הבא לגבי קיצור זמן ההגבלה על מספר הנוסעים ברכב: "כיום, נהג צעיר אינו רשאי להסיע מעל 2 נוסעים צעירים ברכב למשך שנתיים מקבלת רישיון הנהיגה. על פי הצעת החוק החדשה יקוצר איסור זה למשך שנה אחת בלבד". בתום ההסבר הם נשאלו האם הם בעד או נגד שינוי זה? לא מפתיע למצוא כי 77% מקרב הצעירים בעד שינוי זה (תרשים 23) לעומת 46% בקרב ההורים.

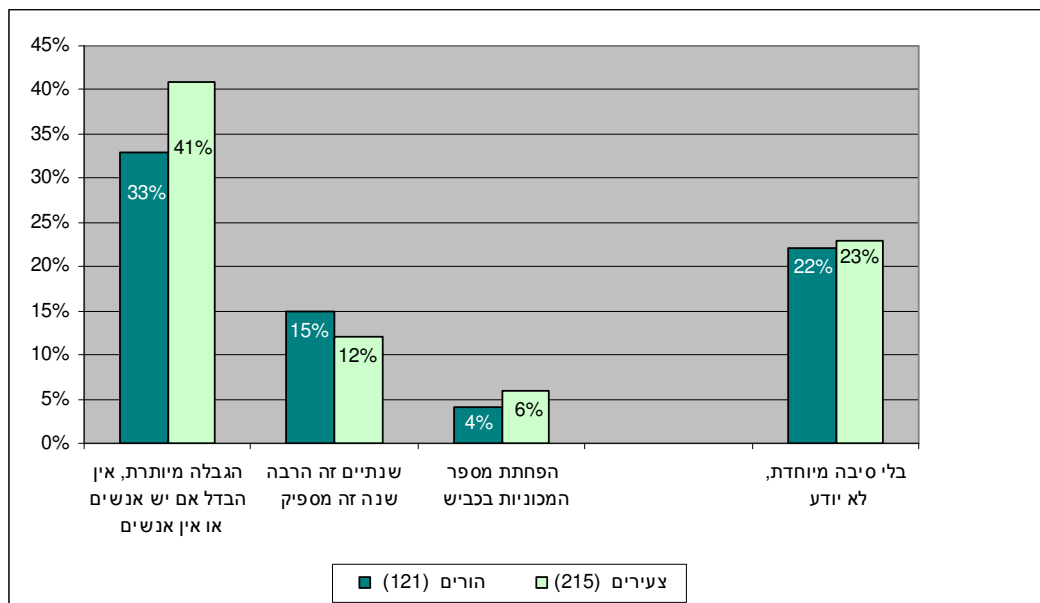
תרשים 23 – בעד או נגד קיצור זמן ההגבלה על מספר הנוסעים ברכב

הסיבות העיקריות לתמיכה ולהתנגדות - בחינת הסיבות העיקריות לתמיכה ולהתנגדות מעלה

תמונה מאוד דומה בקרב הצעירים וההורים כאחד (תרשים 24).

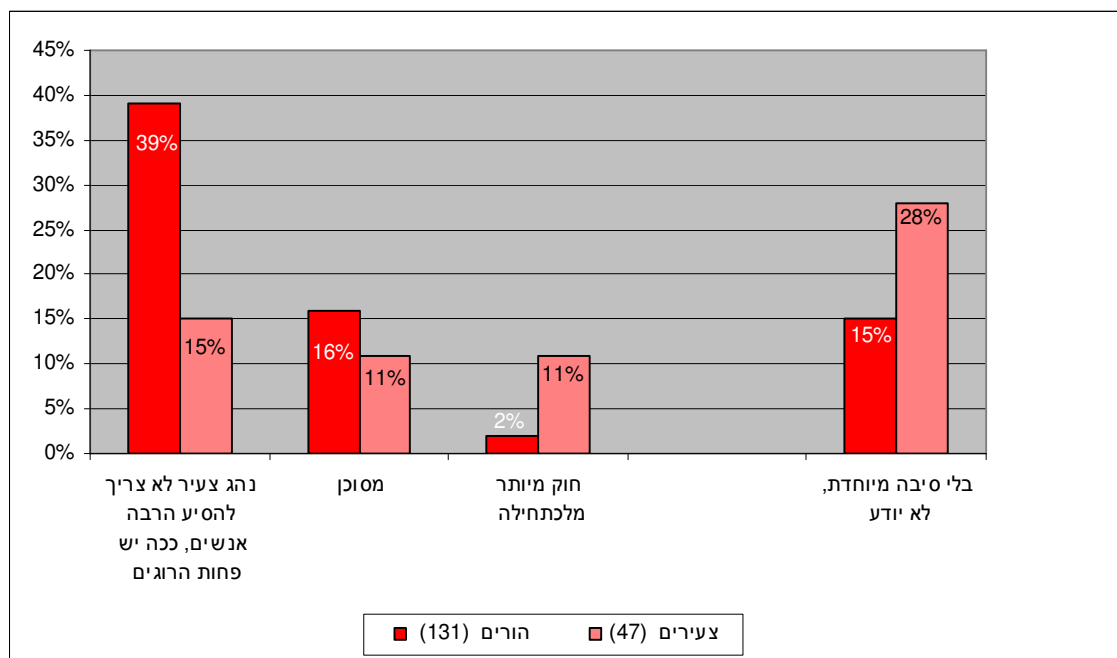
תרשים 24 – הסיבות העיקריות לתמיכה

הסיבות בעד - המרואיינים שצינו כי הם בעד השינוי נשאלו בשאלה פתוחה מדוע הם בעד (121 הורים ו- 215 צעירים). הסיבה המרכזית שצינו הן הצעירים והן ההורים היא כי זאת הגבלה מיותרת ולא משנה מספר האנשים שבאוטו (תרשים 24): 33% בקרב הצעירים ו- 41% בקרב ההורים ציינו סיבה זו. 12% נוספים בקרב הצעירים ו- 15% נוספים בקרב ההורים ציינו כי שנתיים זה הרבה זמן ושנה זה מספיק. כרבע מהמרואיינים בכול קבוצה תומכים השינוי ללא סיבה מיוחדת.

הסיבות נגד – 47 צעירים ו-131 הורים מתנגדים לשינוי. מרואיינים אלו נשאלו בשאלה פתוחה מדוע הם נגד. הן ההורים והן הצעירים העלו סיבה עיקרית בולטת (תרשים 25): 40% מההורים המתנגדים לשינוי סבורים כי נהג צעיר לא צריך להסיע הרבה אנשים וכך ימנע הדבר הרוגים רבים בתאונות של צעירים. 15% מהצעירים ציינו סיבה זו (אם כי 28% מהצעירים מתנגדים ללא סיבה מיוחדת).

תרשים 25 – הסיבות העיקריות להתנגדות

בעד ונגד השינוי על-פי סטטוס רישיון נהיגה בקרב הצעירים - נמצא הבדל מובהק ע"פ סטטוס רישיון בין המתנגדים לתומכים ($p < 0.00$): 35% מקרב הצעירים שלא לומדים ולא מתכוונים ללמוד נגד שינוי זה בהשוואה ל- 8% מקרב הלומדים כרגע, 10% מקרב הצעירים שלא לומדים ומתכוונים ללמוד בקרוב ו- 28% מקרב הנוהגים (בעלי רישיון הנהיגה). ניתן לומר כי לגבי שינוי זה 'הלומדים כרגע' ואלו ש'מתכוונים ללמוד בקרוב' קרובים בעמדותיהם (לוח 6).

לוח 6 – בעד ונגד השינוי על-פי סטטוס רישיון נהיגה בקרב הצעירים

Crosstab

			A83		Total
			1 בעד	2 נגד	
STATUS 1.00	נוהג	Count	96	37	133
		% within STATUS	72.2%	27.8%	100.0%
2.00	לומד	Count	37	3	40
		% within STATUS	92.5%	7.5%	100.0%
3.00	מתכוון בקרוב	Count	87	10	97
		% within STATUS	89.7%	10.3%	100.0%
4.00	לא מתכוון	Count	15	8	23
		% within STATUS	65.2%	34.8%	100.0%
Total		Count	235	58	293
		% within STATUS	80.2%	19.8%	100.0%

בעד ונגד השינוי על-פי מגדר ההורים – נמצא הבדל מובהק בניתוח על-פי מגדר בקרב ההורים ($p = 0.25$). אמהות נוטות יותר להתנגד לשינוי בהשוואה לאבות שנוטים יותר לתמוך בשינוי: 57% מהאבות בעד שינוי זה בהשוואה ל- 42% מהאמהות (לוח 7).

לוח 7 – בעד ונגד השינוי על-פי מגדר ההורים

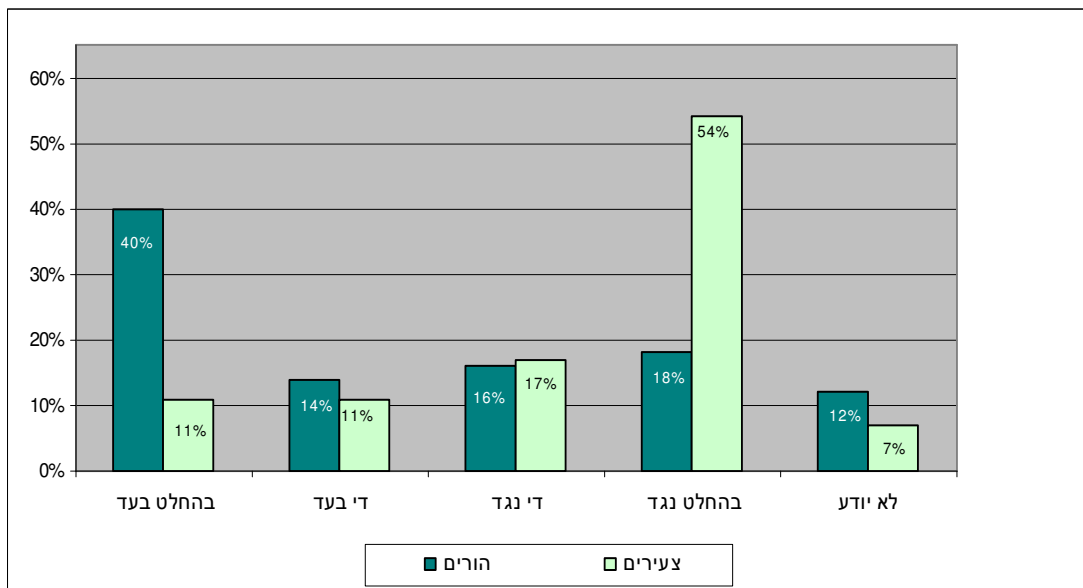
Crosstab

			A83		Total
			1 בעד	2 נגד	
A15 1	גבר	Count	72	55	127
		% within A15	56.7%	43.3%	100.0%
2	אישה	Count	66	90	156
		% within A15	42.3%	57.7%	100.0%
Total		Count	138	145	283
		% within A15	48.8%	51.2%	100.0%

3.2.5 – הגבלת שעות הנהיגה

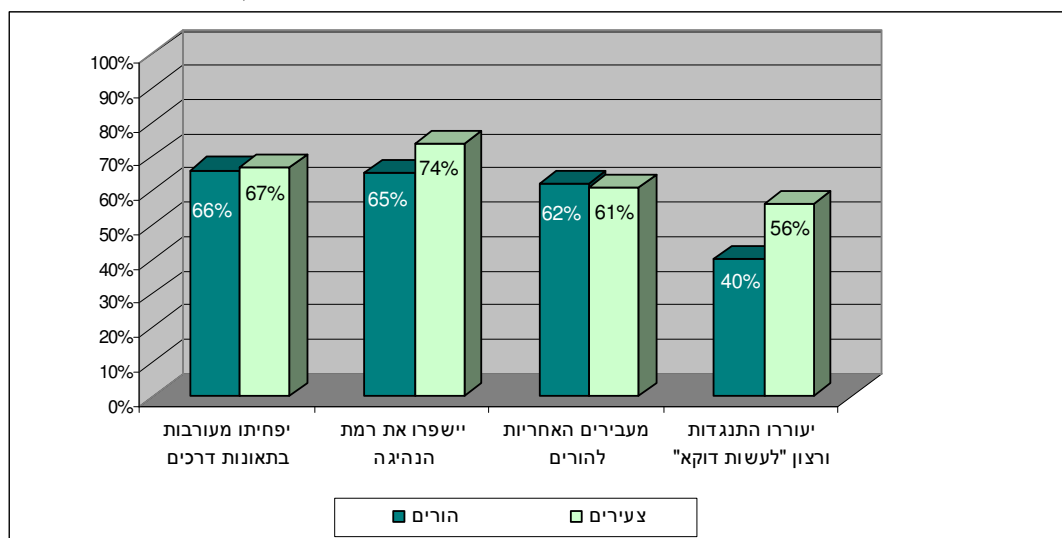
המרוויינים נשאלו בשאלה סגורה האם הם בעד או נגד לאסור נהיגה בין תשע בערב לחמש בבוקר במשך שלושת החודשים הראשונים של הנהיגה העצמאית (תרשים 26). 54% מההורים בעד המגבלה (40% בהחלט בעד ו-14% נוספים די בעד). לעומת זאת 71% מקרב הצעירים נגד ההגבלה (54% בהחלט נגד ו-17% נוספים די נגד). 17% נוספים די נגד).

תרשים 26 – האם אתה בעד או נגד לאסור נהיגה בין תשע בערב לחמש בבוקר במשך שלושת החודשים הראשונים של הנהיגה העצמאית.

3.3 – השפעת השינויים בהצעת החוק על נהיגת הצעירים

תרשים 26 – עמדות ביחס לשינויים בהצעת החוק

ממצא חשוב העולה מתרשים 26 מלמד כי שני שליש מהמרואיינים, הן הצעירים והן ההורים סבורים כי השינויים בהצעת החוק יפחיתו את המעורבות של נהגים צעירים בתאונות דרכים (66% בקרב ההורים ו- 67% בקרב הצעירים), וישפרו את רמת הנהיגה של נהגים צעירים כשיתחילו בנהיגה עצמאית (65% בקרב ההורים ו- 74% בקרב הצעירים). רק 40% מההורים סבורים כי השינויים בהצעת החוק יעוררו בקרב צעירים התנגדות ורצון "לעשות דווקא" בשלב הנהיגה העצמאית לעומת 56% בקרב הצעירים. ממצא חשוב נוסף הוא כי כ- 60% מהמרואיינים סבורים כי השינויים בהצעת החוק מעבירים חלק גדול מהאחריות על נהיגת צעירים להורים (62% בקרב ההורים ו- 61% בקרב הצעירים).

3.4. קשר בין תמיכה במרכיבי החוק השונים לתמיכה בהצעת החוק בכללותה

בכדי לבדוק האם קיים קשר בין תמיכה במרכיבי ההצעה לבין תמיכה בהצעת החוק בכללותה חושבו מקדמי מתאם פירסון⁴ בין תמיכה והתנגדות בכל מרכיב לבין התמיכה וההתנגדות להצעה בכללותה. נמצא כי הן בקרב ההורים והן בקרב הצעירים קיים קשר חיובי מובהק בין התמיכה בהצעת החוק בכללותה לבין הקדמת הגיל ומבחן זיהוי מצבי הסכנה. כלומר, מרואיינים שתומכים בקדמת הגיל ובמבחן זיהוי מצבי סכנה נטו לתמוך בהצעה בכללותה ולהפך, מרואיינים שהתנגדו לקדמת הגיל ולמבחן זיהוי מצבי הסכנה נטו להתנגד להצעת החוק. בנוסף לכך, בקרב הצעירים נמצא קשר חיובי מובהק בין איסור שתיית אלכוהול לבין התמיכה בהצעה בכללותה. בקרב ההורים התוצאה לא מובהקת היות ורוב מוחלט בקרב ההורים – 93%, בעד השינוי.

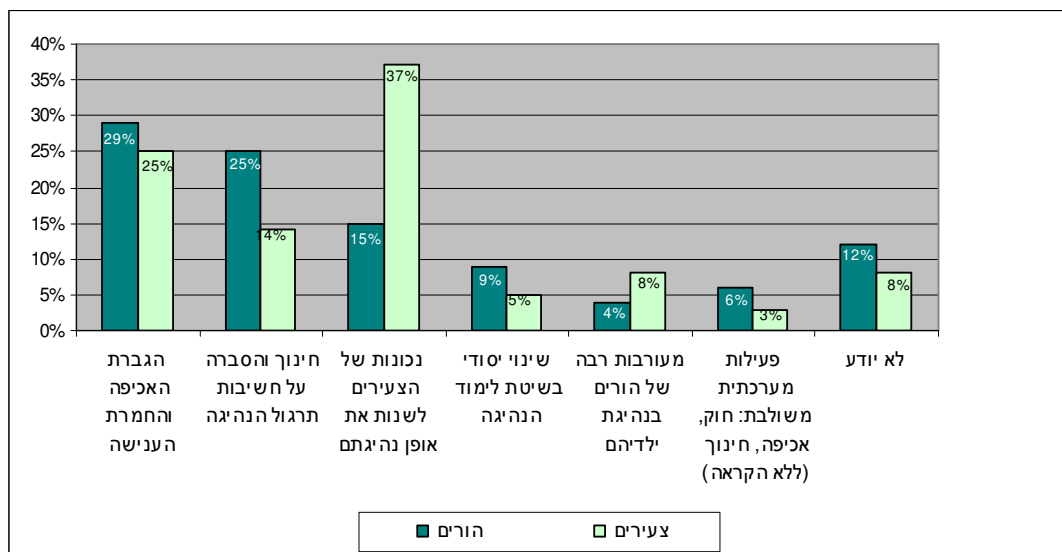
3.5 יישום הצעת החוק

המרואיינים נשאלו איזה גורם (מתוך רשימת גורמים) נראה להם החשוב ביותר להצלחת היישום של הצעת החוק. מתרשים 27 ניתן לראות כי ההורים נטו לראות את החשיבות של גורמים מערכתיים ואילו הצעירים נטו לראות בהם עצמם את הגורם החשוב ביותר להצלחת יישום התוכנית: 29% מההורים סבורים כי הגורם החשוב ביותר להצלחת היישום של הצעת החוק הוא הגברת האכיפה והחמרת הענישה, ו- 25% נוספים סבורים כי הגורם החשוב ביותר הוא חינוך והסברה על חשיבות תרגול הנהיגה. 15% מההורים סבורים כי הגורם החשוב ביותר הוא נכונות של הצעירים לשנות את אופן נהיגתם, ו- 9% נוספים סבורים כי הגורם החשוב ביותר הוא שינוי

⁴ תוצאות ניתוח מקדמי המתאם ראה נספח 5

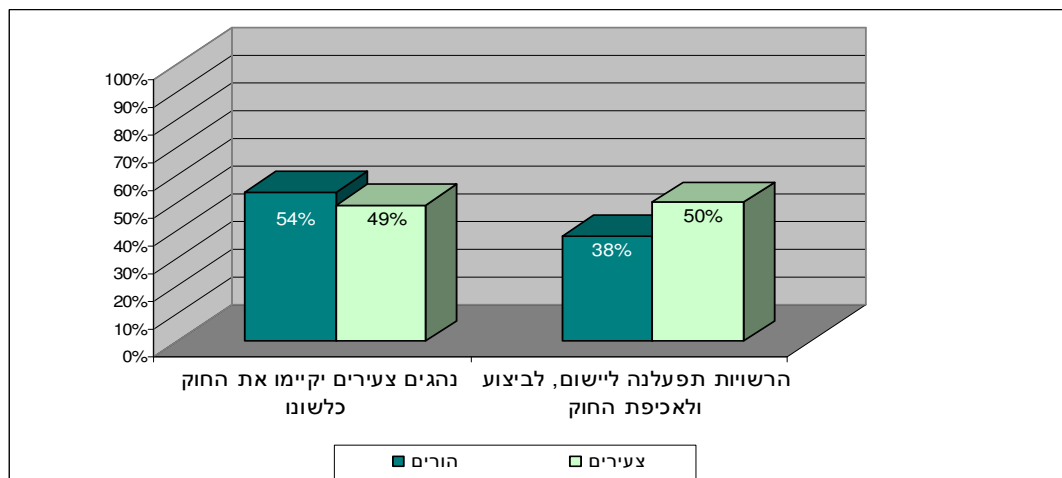
יסודי בשיטת לימוד הנהיגה. לעומת זאת, 37% מהצעירים סבורים כי הגורם החשוב ביותר להצלחת היישום של הצעת החוק הוא נכונות של הצעירים לשנות את אופן נהיגתם ו- 25% נוספים סבורים כי הגורם החשוב ביותר הוא הגברת האכיפה והחמרת הענישה. כמו כן 5% מהצעירים סבורים כי הגורם החשוב ביותר הוא שינוי יסודי בשיטת לימוד הנהיגה.

תרשים 27 - איזה גורם נראה לך החשוב ביותר להצלחת היישום של הצעת החוק

מידת האמון ברשויות ובנהגים הצעירים - המרואיינים נשאלו שתי שאלות נוספות בהקשר זה: באיזו מידה אתה מאמין או לא מאמין שנהגים צעירים יקיימו את החוק כלשונו, ובאיזו מידה אתה מאמין או לא מאמין שהרשויות תפעלנה ליישום, לביצוע ולאכיפת החוק (אפשרויות התשובה: בהחלט מאמין, די מאמין, לא כל כך מאמין, בכלל לא מאמין).

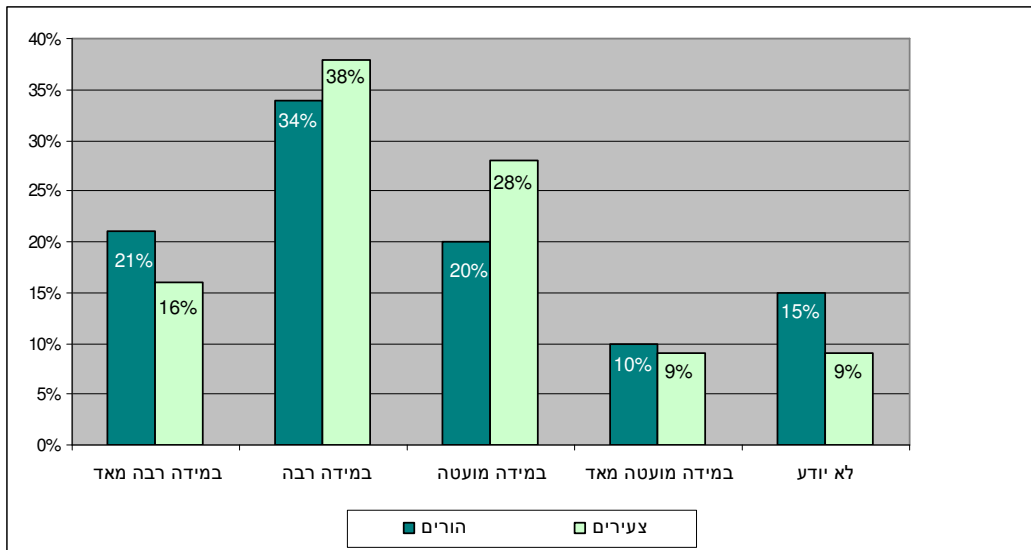
תרשים 28 – מידת האמון ברשויות ובנהגים הצעירים

מתרשים 28 עולה כי מידת האמון בצעירים גבוהה מזו שברשויות בכול הנוגע ליישום הצעת החוק: כמחצית מהמרוויינים, הן ההורים והן הצעירים מאמינים כי נהגים צעירים יקיימו את החוק כלשונו (54% בקרב ההורים ו- 49% בקרב הצעירים). לעומת זאת, 38% בקרב ההורים מאמינים כי הרשויות תפעלנה ליישום, לביצוע ולאכיפת החוק, לעומת מחצית מהצעירים.

הצלחת היישום בעולם כמדד להצלחת החוק בישראל – לסיום, סופר למרוויינים כי במדינות שונות בעולם בהם הופעלו תוכניות דומות היו תוצאות חיוביות וחלה ירידה במעורבות של צעירים בתאונות דרכים, למשל: באוסטרליה, שבדיה, קנדה וארה"ב. בהתאם לכך הם נשאלו באיזו מידה לדעתם, ההצלחות במדינות אלו מלמדות על סיכויי ההצלחה של התוכנית גם בארץ? מרבית המרוויינים (55% בקרב ההורים ו- 54% בקרב הצעירים) סבורים כי הצלחות במדינות אחרות בעולם מלמדות (במידה רבה או רבה מאד) על סיכויי ההצלחה של התוכנית גם בארץ.

תרשים 29 - באיזו מידה לדעתך, ההצלחות במדינות אחרות בעולם מלמדות על סיכויי ההצלחה של התוכנית גם בארץ?

נספח 1 – שאלון המחקר

סקר דעת קהל – אוקטובר 2005 (אור ירוק נהגים צעירים)

בקרוב בני 16-21 והורים לבני 16-21

שלום, שמך _____ ואני מראיין ממכון המחקר של אוניברסיטת תל-אביב. נבחרת באופן אקראי להשתתף בסקר דעת קהל העוסק בנושא הכשרת נהגים צעירים. חשוב לנו מאד שכול מי שנדגם אכן ישתתף בסקר כדי להבטיח את איכותו. אנו מבטיחים שתשובותיך תישמרנה בסודיות ותשמשה לצורך מחקר בלבד.

4/1 ID 1-3

למי fea אנה:	5-6 בן כמה אתה? _____?
7. לאיזו קבוצת גיל אתה משתייך?	
1. 16-21 [רשום מימין הגיל המדויק בקטגוריה זו]	
2. 22-29	
3. 30-39	
4. 40-49	
5. 50-59	
6. +60	

אט כן 16-21
8. האם בימים אלו:
1. יש לך רישיון נהיגה במכונית ואתה נוהג עצמאי ללא מלווה ← 9-10 כמה זמן יש לך רישיון _____ בחודשים
2. יש לך רישיון נהיגה במכונית ואתה בתקופת הליווי בנהיגה ← 11-12 כמה זמן יש לך רישיון _____ בחודשים
3. אתה לומד נהיגה במכונית
4. עדיין לא לומד נהיגה במכונית, אבל מתכוון ללמוד בקרוב
5. עדיין לא לומד נהיגה במכונית ולא מתכוון ללמוד בקרוב
למראיין, מכונית הכוונה לרכב 4 גלגלי (לא אופנוע לא טרקטורון לא מיזל וכו')

אט מעל 35
13. האם יש לך ילד/ים בן 16-21?
1. לא ← סיים ראיון
2. כן (המשך)
אט כן:
14. האם ילדך בן ה- 16-21 הוא:
1. בן 2. בת 3. גם בן וגם בת בגילאים אלו (או יותר) 4. שתי בנות (או יותר) 5. שני בנים (או יותר)

15. מין (של המראיין)
1. גבר 2. אישה

16. מבין ארבעת הגורמים הבאים, מהו לדעתך הגורם החשוב ביותר למניעת תאונות דרכים בקרב נהגים צעירים? [לערבל תשובות]

1. שליטה של הנהגים הצעירים ברכב
2. ניסיון בנהיגה והיכולת של הנהגים הצעירים לזהות מצבים מסוכנים בכביש
3. נהיגה אחראית ובטיחותית של הצעירים
4. התמודדות עם לחץ חברתי המעודד נהיגה מסוכנת
9. לא להקריא: לא יודע, לא יכול לבחור

17. ומבין ארבעת הגורמים הבאים, מהו לדעתך הגורם הכי פחות חשוב למניעת תאונות דרכים בקרב נהגים צעירים? [לערבל תשובות]

1. שליטה של הנהגים הצעירים ברכב
  2. ניסיון בנהיגה והיכולת של הנהגים הצעירים לזהות מצבים מסוכנים בכביש
  3. נהיגה אחראית ובטיחותית של הצעירים
  4. התמודדות עם לחץ חברתי המעודד נהיגה מסוכנת
  9. לא להקריא: לא יודע, לא יכול לבחור
18. באיזו מידה לדעתך, הורים צריכים להיות מעורבים בתהליך ההכשרה של נהגים צעירים?
1. במידה רבה מאד
  2. במידה רבה
  3. במידה מועטה
  4. בכלל לא
  9. לא להקריא: לא יודע
19. האם לדעתך, צריך או לא צריך להטיל על נהגים צעירים מגבלות כלשהן בנהיגה?
1. לא צריך
  2. כן צריך

אם צנה כן ← פרט אילו מגבלות?

לא להקריא, ניתן לסמן יותר מתשובה אחת

20,25

1. ליווי / נהיגה עם מלווה / עם נהג מנוסה
2. מגבלה לאחר שתיית אלכוהול
3. מגבלה לנהיגה בלילה
4. מגבלה על מספר נוסעים שמותר להסיע
5. מגבלה על נסיעה בכבישים מהירים
6. מגבלה אחרת

26. באיזו מידה לדעתך, שיפור תהליך ההכשרה של נהגים צעירים הינו הדרך המתאימה ביותר להפחית את תאונות הדרכים בהם מעורבים נהגים צעירים?

1. במידה רבה מאד
2. במידה רבה
3. במידה מועטה
4. בכלל לא
9. לא להקריא: לא יודע

בימים אלו מתגבשת הצעת חוק לשיפור תוכנית ההכשרה של נהגים צעירים. אחד השינויים המוצעים הוא כי צעירים יוכלו לבחור להתחיל את לימודי הנהיגה בגיל 16, במקום בגיל 16.5, למרות שתחילת הנהיגה העצמאית ללא מלווה תישאר בגיל 17 ושלושה חודשים, כמו היום. משמעות השינוי היא שניתן יהיה לעבור את הטסט בגיל צעיר יותר, לקבל היתר נהיגה זמני, ולעבור תקופת ליווי ארוכה יותר של כשנה.

27. האם אתה בעד או נגד שינוי זה?

1. בעד	2. נגד (9. לא להקריא: לא יודע)
28-29 30-31 מדוע אתה בעד?	32-33 34-35 מדוע אתה נגד?
(99. לא להקריא: לא יודע, אין סיבה מיוחדת)	(99. לא להקריא: לא יודע, אין סיבה מיוחדת)

באיזו מידה אתה מסכים או לא מסכים עם המשפטים הבאים בהתייחס לשינוי זה:

מסכים בהחלט	די מסכים	לא כל כך מסכים	כלל לא מסכים	לא להקריא: א: לא יכול לבחור
1	2	3	4	9
36. בני 16-21: היית בוחר להתחיל ללמוד נהיגה מוקדם יותר ולנהוג בליווי כשנה הורים: הייתי מייעץ לבני/בתי להתחיל ללמוד נהיגה מוקדם יותר ולנהוג בליווי כשנה				
1	2	3	4	9
37. רב הצעירים יבחרו להתחיל ללמוד נהיגה מוקדם יותר ולנהוג בליווי כשנה				
1	2	3	4	9
38. צעירים יתקשו לעמוד בתקופת הליווי הארוכה ולכן ינהגו מעט או לא ינהגו בכלל לאחר קבלת ההיתר הזמני ועד קבלת הרישיון הקבוע				
1	2	3	4	9
39. ההורים יתקשו לעמוד בתקופת ליווי כה ארוכה				
1	2	3	4	9
40. צעירים יתקשו לעמוד בתקופת הליווי הארוכה ולכן ינהגו ללא מלווה, כלומר בניגוד לחוק				
1	2	3	4	9
41. צעירים שילמדו נהיגה מוקדם, יגיעו לנהיגה עצמאית רגועים יותר אחרי תקופת ליווי ארוכה				
1	2	3	4	9
42. השינוי עלול להחריף את המתחים שבין הורים לבין צעירים בקשר לליווי				
1	2	3	4	9
43. שינוי כזה יכול להשפיע רק אם תוגבר האכיפה ותוחמר הענישה				
1	2	3	4	9
44. הרבה הורים נוהגים בעצמם באופן מסוכן והם לא יוכלו לשמש דוגמא לנהיגה אחראית				
1	2	3	4	9
45. צעירים שילמדו נהיגה מוקדם יותר יגיעו לשלב הנהיגה העצמאית מנוסים יותר מאחרים.				

ובאיזו מידה לדעתך, שינוי זה:

לא להקרי א: לא יכול לבחור	כלל לא	במידה מועטה	במידה רבה	במידה רבה מאד	
9	4	3	2	1	46. יגרום לך [לבן־לבית שלך] לנהוג באופן בטיחותי יותר בשלב הנהיגה העצמאית
9	4	3	2	1	47. יגרום לך להרגיש רגוע יותר ביחס לנהיגה שלך [של בן־ביתך]
9	4	3	2	1	48. יפחית את המעורבות של נהגים צעירים בישראל בתאונות דרכים

בהתאם להצעת החוק נהגים חדשים ידרשו להוכיח כי הם יכולים לזהות ולנבא מצבים מסוכנים הקיימים בנהיגה.

ניתן יהיה לתרגל מצבים אלו במהלך הליווי בנהיגה בפועל (כפי שקיים היום), וגם באמצעות תירגול ממוחשב הכולל סרטוני וידאו קצרים המציגים מצבים בהם צריך לזהות סיכונים. יכולת זו תיבחן בתום תקופת הליווי באמצעות מבחן ממוחשב. הצלחה במבחן תהווה תנאי למעבר לנהיגה עצמאית.

49. האם אתה בעד או נגד שינוי זה?

1. בעד	2. נגד (9. לא להקריא: לא יודע)
50-51, 52-53 מדוע אתה בעד?	54-55, 56-57 מדוע אתה נגד?
(99. לא להקריא: לא יודע, אין סיבה מיוחדת)	(99. לא להקריא: לא יודע, אין סיבה מיוחדת)

באיזו מידה אתה מסכים או לא מסכים למשפטים הבאים בהתייחס לשינוי זה:

מסכים בהחלט	די מסכים	לא כל כך מסכים	כלל לא מסכים	לא להקריא: א: לא יכול לבחור
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9

ובאיזו מידה לדעתך, שינוי זה:

במידה רבה מאד	במידה רבה	במידה מועטה	כלל לא	לא להקריא: א: לא יכול לבחור
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9

שינוי נוסף בהצעת החוק אוסר לחלוטין על נהיגה לאחר שתיית אלכוהול עד גיל 21, גם אם הנהג שותה מעט מאד אלכוהול.
67. האם אתה בעד או נגד שינוי זה?

1. בעד	2. נגד (9. לא להקריא: לא יודע)
↓	↓
68-69, 70-71 מדוע אתה בעד?	72-73, 74-75 מדוע אתה נגד?
_____	_____
_____	_____
(99. לא להקריא: לא יודע, אין סיבה מיוחדת)	(99. לא להקריא: לא יודע, אין סיבה מיוחדת)

באיזו מידה אתה מסכים או לא מסכים למשפטים הבאים בהתייחס לשינוי זה:

מסכים בהחלט	די מסכים	לא כל כך מסכים	כלל לא מסכים	לא להקריא: א: לא יכול לבחור	לא להקריא: א: הורי כבר אוסרי ם זאת
1	2	3	4	9	-
1	2	3	4	9	-
1	2	3	4	9	-
1	2	3	4	9	0

76. שתיית אלכוהול הינה היא אחד הגורמים העיקריים למעורבות של נהגים צעירים בתאונות דרכים

77. מרבית הצעירים עד גיל 21 לא יקפידו על איסור זה וינהגו גם אם שתו

78. רק אכיפה מוגברת תגרום לצעירים ששתו לא לנהוג

79. בני 16-21: הוריק יאסרו עליך לנהוג אם שתית אלכוהול
הורים: תאסור על בנך/בתך לנהוג אם שתה אלכוהול

ובאיזו מידה לדעתך, שינוי זה:

במידה רבה מאד	במידה רבה	במידה מועטה	כלל לא	לא להקריא: א: לא יכול לבחור
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9

80. יגרום לך [לבן/לבת שלך] לנהוג באופן בטיחותי יותר בשלב הנהיגה העצמאית

81. יגרום לך להרגיש רגוע יותר ביחס לנהיגה שלך [של בנך/בתך]

82. יפחית את המעורבות של נהגים צעירים בישראל בתאונות דרכים

כיום, נהג צעיר אינו רשאי להסיע מעל 2 נוסעים צעירים ברכב למשך שנתיים מקבלת רישיון הנהיגה. על פי הצעת החוק החדשה יקוצר איסור זה למשך שנה אחת בלבד.

83. האם אתה בעד או נגד שינוי זה?

1. בעד	2. נגד (9. לא להקריא: לא יודע)
↓	↓
84-85, 86-87 מדוע אתה בעד?	88-89, 90-91 מדוע אתה נגד?
_____	_____
_____	_____
(99. לא להקריא: לא יודע, אין סיבה מיוחדת)	(99. לא להקריא: לא יודע, אין סיבה מיוחדת)

- נסכם את עיקר השינויים של החוק החדש:
- (1) תהיה אפשרות להתחיל ללמוד נהיגה בגיל 16, לקבל היתר נהיגה זמני מוקדם יותר, ולהאריך את תקופת הליווי בנהיגה לשנה;
  - (2) מבחן זיהוי מצבי סכנה בנהיגה יהיה תנאי לקבלת רישיון קבוע;
  - (3) נהגים חדשים לא יוכלו לנהוג אפילו אם שתו מעט אלכוהול;
  - (4) המגבלה של הסעה עד שני נוסעים ברכב תימשך שנה בלבד.

92. בידיעה כי לחוק החדש יתלוו חינוך הסברה, חקיקה ואכיפה מוגברים של הרשויות, האם אתה בעד או נגד חוק זה?

1. בעד	2. נגד (9. לא להקריא: לא יודע)
↓	↓
93-94, 95-96 מדוע אתה בעד?	97-98, 99-100 מדוע אתה נגד?
_____	_____
_____	_____
(99. לא להקריא: לא יודע, אין סיבה מיוחדת)	(99. לא להקריא: לא יודע, אין סיבה מיוחדת)

101. בהתייחס לכל המרכיבים של החוק החדש כמכלול, האם לדעתך, עדיף החוק הקיים היום או עדיף החוק החדש?

1. החוק הקיים
2. החוק החדש
7. לא להקריא: עדיף רק חלק מהמרכיבים
8. לא להקריא: לא מכיר את החוק הקיים
9. לא להקריא: לא יודע

ובאיזו מידה אתה מסכים או לא מסכים למשפטים הבאים המתייחסים לשינויים בהצעת החוק:

מסכים בהחלט	די מסכים	לא כל כך מסכים	כלל לא מסכים	לא להקריא: לא יכול לבחור
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9

106. באיזו מידה אתה מאמין או לא מאמין שנהגים צעירים יקיימו את החוק כלשונו?

1. בהחלט מאמין 2. די מאמין 3. לא כל כך מאמין 4. בכלל לא מאמין 9. לא להקריא: לא יודע

107. באיזו מידה אתה מאמין או לא מאמין שהרשויות תפעלנה ליישום, לביצוע ולאכיפת החוק?

1. בהחלט מאמין 2. די מאמין 3. לא כל כך מאמין 4. בכלל לא מאמין 9. לא להקריא: לא יודע

באיזו מידה כל אחד מהאמצעים הבאים חשוב להצלחת היישום של הצעת החוק?

מאד חשוב	די חשוב	לא כל כך חשוב	חשוב	לא להקריא: לא יכול לבחור
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9
1	2	3	4	9

116. מבין הגורמים הבאים, איזה גורם נראה לך החשוב ביותר להצלחת היישום של הצעת החוק?

[לערבל תשובות]

1. הגברת האכיפה והחמרת הענישה
2. נכונות של הצעירים לשנות את אופן נהיגתם
3. חינוך והסברה על חשיבות תרגול הנהיגה
4. שינוי יסודי בשיטת לימוד הנהיגה
5. מעורבות רבה של הורים בנהיגת ילדיהם
8. לא להקריא: פעילות מערכתית משולבת של רשויות החוק, האכיפה, החינוך בישראל
9. לא להקריא: לא יודע

117. במדינות שונות בעולם בהם הופעלו תוכניות דומות היו תוצאות חיוביות וחלה ירידה במעורבות של צעירים בתאונות דרכים, למשל: באוסטרליה, שבדיה, קנדה וארה"ב. באיזו מידה לדעתך, ההצלחות במדינות אלו מלמדות על סיכויי הצלחה של התוכנית גם בארץ?

1. במידה רבה מאד
2. במידה רבה
3. במידה מועטה
4. בכלל לא
9. לא להקריא : לא יודע

118. האם אתה בעד או נגד לאסור נהיגה בין תשע בערב לחמש בבוקר במשך שלושת החודשים הראשונים של הנהיגה העצמאית.

1. בהחלט בעד
2. די בעד
3. די נגד
4. בהחלט נגד
9. לא להקריא : לא יודע

ולסיום מספר פרטים אישיים לצורך סטטיסטיקה בלבד:
4/2

אט הורה לפן: 16-21

5,7. האם לבנד/בתך:

1. יש רישיון נהיגה במכונית והוא נוהג עצמאי ללא מלווה ← 8-9 כמה זמן יש לו רישיון _____ בחודשים
  2. יש רישיון נהיגה במכונית והוא בתקופת הליווי בנהיגה ← 10-11 כמה זמן יש לו רישיון _____ בחודשים
  3. לומד נהיגה במכונית
  4. עדיין לא לומד נהיגה במכונית, אבל מתכוון ללמוד בקרוב
  5. עדיין לא לומד נהיגה במכונית ולא מתכוון ללמוד בקרוב
- למראיין, מכונית (הכוונה לרכב 4 גלגלי, לא אופנוע לא טרקטורון, לא מיזל וכו')

לפני 16-21: למי שיש רישיון לרכב והוא בתקופת הליווי בנהיגה או בנהיגה עצמאית

אט הורה לפן 16-21: לבן/בת יש רישיון לרכב והוא בתקופת הליווי בנהיגה או בנהיגה

12. האם בתקופת הליווי נהגת/אתה נוהג בליווי נהג ותיק [האם בנך/בתך נהגו/נוהגים בליווי נהג ותיק]?

1. כן
2. לא

13. האם השתתפת [בנך/בתך השתתף] בפרויקט אור ירוק לחיים לליווי נהגים צעירים בנהיגה?

1. כן
2. לא

אט כן:

14. באיזו מידה תרמה ההשתתפות בפרויקט לרמת הנהיגה שלך [של בנך/בתך]?

1. במידה רבה מאד
2. במידה רבה
3. במידה מועטה
4. במידה מועטה מאד
9. לא להקריא: לא יודע

15-16. כמה שעות בממוצע אתה נוהג ביום באמצע השבוע? _____

17. מהי השכלתך?

1. עממית או פחות (8 שנות לימוד)
2. תיכונית חלקית (9-11 שנות לימוד)
3. תיכונית מלאה (12 שנות לימוד)
4. על תיכונית (13-14 שנות לימוד + ישיבה)
5. תואר אקדמאי מלא (בי. איי ומעלה)

- 18** ארץ מוצא
- 1 יליד אסיה/אפריקה
  - 2 יליד אירופה/אמריקה
  - 3 יליד ברה"מ/ חבר העמים
  - 4 יליד ישראל, אב ליליד ישראל
  - 5 יליד ישראל, אב יליד אסיה/אפריקה
  - 6 יליד ישראל, אב יליד אירופה/אמריקה

19-22 למי שלא נולד בארץ: שנת עליה

- 23** האם אתה מגדיר את עצמך כ:
- 1 דתי אדוק (חרדי)
  - 2 דתי
  - 3 מסורתי
  - 4 חילוני
  - 5 לא יהודי
  - 6 לא להקריא: בין חילוני לדתי/ חילוני מאמין

24 ההכנסה הממוצעת למשק בית בישראל היא כיום כ- 8500 ש"ח נטו האם הכנסתכם המשפחתית הכוללת (הכוונה של שני בני הזוג) היא:

- 1 הרבה מתחת לממוצע
- 2 מעט מתחת לממוצע
- 3 ממוצע
- 4 מעט מעל הממוצע
- 5 הרבה מעל הממוצע
- 6 לא להקריא: לא רלוונטי-חבר קיבוץ
- 7 לא להקריא: מסרב/ לא רלוונטי

שם המראיין: _____

מספר הטלפון של המרואיין: _____

25-34. מספר הטלפון _____ קידומת _____

נספח 2 – ניתוח גורמים שאלות 36-45

ניתוח גורמים - צעירים

	Component			
	3	2	1	
	-.109	-.091	.735	A36
	.565	-.323	.396	A37
	.794	.019	-.052	A38
	.398	.492	-.070	A39
	.263	.507	-.214	A40
	-.032	.090	.659	A41
	-.178	.705	.102	A42
	.164	.342	.351	A43
	-.147	.632	.137	A44
	.110	.082	.657	A45

ניתוח גורמים - הורים

	Component			
	3	2	1	
	-.070	-.154	.719	A36
	-.098	.379	.119	A37
	.577	-.035	.085	A38
	.760	-.125	.060	A39
	.577	.072	-.098	A40
	.116	.043	.778	A41
	.445	.504	-.150	A42
	-.055	.607	.208	A43
	.042	.752	-.208	A44
	-.007	.231	.749	A45

נספח 3 - ניתוח גורמים שאלות 58-63

צעירים

Pattern Matrix(a,b)

Component		
2	1	
-.038	.524	A58
.546	-.217	A59
-.459	.497	A60
.089	.789	A61
.722	.087	A62
.581	.471	A63

הורים

Pattern Matrix(a,b)

Component		
2	1	
.088	.487	A58
.773	-.170	A59
-.059	.716	A60
-.143	.794	A61
.703	.037	A62
.511	.448	A63

Extraction Method: Principal Component Analysis. Rotation Method: Oblimin with Kaiser Normalization.

a Rotation converged in 5 iterations.

b Only cases for which GIRSA = 2.00 are used in the analysis phase.

נספח 4

א. בעד ונגד על-פי מין ההורה

Crosstabs

A15 * A27

Crosstab

			A27		Total
			בעד 1	נגד 2	
A15	גבר 1	Count	60	72	132
		% within A15	45.5%	54.5%	100.0%
	אישה 2	Count	61	101	162
		% within A15	37.7%	62.3%	100.0%
Total		Count	121	173	294
		% within A15	41.2%	58.8%	100.0%

אין הבדל מובהק ע"פ מין בין המתנגדים לתומכים

A15 * A49

Crosstab

			A49		Total
			בעד 1	נגד 2	
A15	גבר 1	Count	100	30	130
		% within A15	76.9%	23.1%	100.0%
	אישה 2	Count	130	31	161
		% within A15	80.7%	19.3%	100.0%
Total		Count	230	61	291
		% within A15	79.0%	21.0%	100.0%

אין הבדל מובהק ע"פ מין בין המתנגדים לתומכים

A15 * A67

Crosstab

			A67		Total
			בעד 1	נגד 2	
A15	גבר 1	Count	126	8	134
		% within A15	94.0%	6.0%	100.0%
	אישה 2	Count	153	9	162
		% within A15	94.4%	5.6%	100.0%
Total		Count	279	17	296
		% within A15	94.3%	5.7%	100.0%

אין הבדל מובהק ע"פ מין בין המתנגדים לתומכים

A15 * A83

Crosstab

			A83		Total
			1 בעד	2 נגד	
A15	1 גבר	Count	72	55	127
		% within A15	56.7%	43.3%	100.0%
	2 אישה	Count	66	90	156
		% within A15	42.3%	57.7%	100.0%
Total		Count	138	145	283
		% within A15	48.8%	51.2%	100.0%

נמצא הבדל מובהק ע"פ מין בין המתנגדים לתומכים

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	5.798 ^b	1	.016		
Continuity Correction ^a	5.237	1	.022		
Likelihood Ratio	5.816	1	.016		
Fisher's Exact Test				.017	.011
Linear-by-Linear Association	5.778	1	.016		
N of Valid Cases	283				

a. Computed only for a 2x2 table

b. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 61.93.

A15 * A92

Crosstab

			A92		Total
			1 בעד	2 נגד	
A15	1 גבר	Count	103	27	130
		% within A15	79.2%	20.8%	100.0%
	2 אישה	Count	122	32	154
		% within A15	79.2%	20.8%	100.0%
Total		Count	225	59	284
		% within A15	79.2%	20.8%	100.0%

אין הבדל מובהק ע"פ מין בין המתנגדים לתומכים

ב. בעד ונגד ברקב הצעירים

בימים אלו מתגבשת הצעת חוק לשיפור תוכנית ההכשרה של נהגים צעירים. אחד השינויים המוצעים הוא כי צעירים יוכלו לבחור להתחיל את לימודי הנהיגה בגיל 16, במקום בגיל 16.5, למרות שתחילת הנהיגה העצמאית ללא מלווה תישאר בגיל 17 ושלושה חודשים, כמו היום. משמעות השינוי היא שניתן יהיה לעבור את הטסט בגיל צעיר יותר, לקבל היתר נהיגה זמני, ולעבור תקופת ליווי ארוכה יותר של כשנה.

27. האם אתה בעד או נגד שינוי זה?

**Crosstabs
A15 * A27**

Crosstab

			A27		Total
			1 בעד	2 נגד	
A15	1 בנים	Count	91	72	163
		% within A15	55.8%	44.2%	100.0%
	2 בנות	Count	68	72	140
		% within A15	48.6%	51.4%	100.0%
Total	Count	159	144	303	
	% within A15	52.5%	47.5%	100.0%	

אין הבדל מובהק ע"פ מין בין המתנגדים לתומכים

STATUS * A27

Crosstab

			A27		Total
			1 בעד	2 נגד	
STATUS	1.00 נוהג	Count	72	65	137
		% within STATUS	52.6%	47.4%	100.0%
	2.00 לומד	Count	16	23	39
		% within STATUS	41.0%	59.0%	100.0%
	3.00 מתכוון בקרוב	Count	63	40	103
		% within STATUS	61.2%	38.8%	100.0%
	4.00 לא מתכוון	Count	8	15	23
		% within STATUS	34.8%	65.2%	100.0%
Total	Count	159	143	302	
	% within STATUS	52.6%	47.4%	100.0%	

נמצא הבדל מובהק ע"פ סטטוס רשיון בין המתנגדים לתומכים ($p=0.45$)
 65% מקרב הצעירים שלא לומדים ולא מתכוונים ללמוד נגד מרכיב זה
 בהשוואה ל- 59% מקרב הלומדים כרגע,
 47% מקרב הנוהגים (בעלי הרשיון)
 ו- 39% מקרב הצעירים שלא לומדים ומתכוונים ללמוד בקרוב

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	8.055 ^a	3	.045
Likelihood Ratio	8.117	3	.044
Linear-by-Linear Association	.006	1	.940
N of Valid Cases	302		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 10.89.

בהתאם להצעת החוק נהגים חדשים ידרשו להוכיח כי הם יכולים לזהות ולנבא מצבים מסוכנים הקיימים בנהיגה.

ניתן יהיה לתרגל מצבים אלו במהלך הליווי בנהיגה בפועל (כפי שקיים היום), וגם באמצעות תירגול ממוחשב הכולל סרטוני וידאו קצרים המציגים מצבים בהם צריך לזהות סיכונים. יכולת זו תיבחן בתום תקופת הליווי באמצעות מבחן ממוחשב. הצלחה במבחן תהווה תנאי למעבר לנהיגה עצמאית.

49. האם אתה בעד או נגד שינוי זה?

A15 * A49

Crosstab

			A49		Total
			1 בעד	2 נגד	
A15	בנים 1	Count	97	63	160
		% within A15	60.6%	39.4%	100.0%
	בנות 2	Count	86	53	139
		% within A15	61.9%	38.1%	100.0%
Total		Count	183	116	299
		% within A15	61.2%	38.8%	100.0%

אין הבדל מובהק ע"פ מין בין המתנגדים לתומכים

STATUS * A49

Crosstab

			A49		Total
			1 בעד	2 נגד	
STATUS	1.00 נוהג	Count	84	51	135
		% within STATUS	62.2%	37.8%	100.0%
	2.00 לומד	Count	19	19	38
		% within STATUS	50.0%	50.0%	100.0%
	3.00 מתכוון בקרוב	Count	63	38	101
		% within STATUS	62.4%	37.6%	100.0%
	4.00 לא מתכוון	Count	17	7	24
		% within STATUS	70.8%	29.2%	100.0%
Total		Count	183	115	298
		% within STATUS	61.4%	38.6%	100.0%

אין הבדל מובהק ע"פ סטטוס רשיון בין המתנגדים לתומכים

שינוי נוסף בהצעת החוק אוסר לחלוטין על נהיגה לאחר שתיית אלכוהול עד גיל 21, גם אם הנהג שתה מעט מאד אלכוהול.
 67. האם אתה בעד או נגד שינוי זה?

A15 * A67

Crosstab

			A67		Total
			1 בעד	2 נגד	
A15	1 בנים	Count	112	51	163
		% within A15	68.7%	31.3%	100.0%
	2 בנות	Count	111	29	140
		% within A15	79.3%	20.7%	100.0%
Total		Count	223	80	303
		% within A15	73.6%	26.4%	100.0%

נמצא הבדל מובהק ע"פ מין בין המתנגדים לתומכים ($p=0.25$)
 כאמור מרבית המרואיינים בעד!!! יחד עם זאת, 31% מהבנים נגד מרכיב זה
 בהשוואה ל- 21% מקרב הבנות

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	4.334 ^b	1	.037		
Continuity Correction ^a	3.806	1	.051		
Likelihood Ratio	4.386	1	.036		
Fisher's Exact Test				.050	.025
Linear-by-Linear Association	4.319	1	.038		
N of Valid Cases	303				

a. Computed only for a 2x2 table

b. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 36.96.

STATUS * A67

Crosstab

			A67		Total
			בעד 1	נגד 2	
STATUS 1.00	נוהג	Count	92	44	136
		% within STATUS	67.6%	32.4%	100.0%
2.00	לומד	Count	26	14	40
		% within STATUS	65.0%	35.0%	100.0%
3.00	מתכוון בקרוב	Count	82	19	101
		% within STATUS	81.2%	18.8%	100.0%
4.00	לא מתכוון	Count	22	3	25
		% within STATUS	88.0%	12.0%	100.0%
Total		Count	222	80	302
		% within STATUS	73.5%	26.5%	100.0%

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9.642 ^a	3	.022
Likelihood Ratio	10.155	3	.017
Linear-by-Linear Association	8.034	1	.005
N of Valid Cases	302		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 6.62.

נמצא הבדל מובהק ע"פ סטטוס רשיון בין המתנגדים לתומכים (p=0.22)
 12% מקרב הצעירים שלא לומדים ולא מתכוונים ללמוד, נגד מרכיב זה
 בהשוואה ל- 19% מקרב הצעירים שלא לומדים ומתכוונים ללמוד בקרוב
 35% מקרב הלומדים כרגע,
 ו- 32% מקרב הנוהגים (בעלי הרשיון)

כיום, נהג צעיר אינו רשאי להסיע מעל 2 נוסעים צעירים ברכב למשך שנתיים מקבלת רישיון הנהיגה. על פי הצעת החוק החדשה יקוצר איסור זה למשך שנה אחת בלבד.

83. האם אתה בעד או נגד שינוי זה?

A15 * A83

Crosstab

			A83		Total
			בעד 1	נגד 2	
A15	בנים 1	Count	123	33	156
		% within A15	78.8%	21.2%	100.0%
	בנות 2	Count	113	25	138
		% within A15	81.9%	18.1%	100.0%
Total		Count	236	58	294
		% within A15	80.3%	19.7%	100.0%

אין הבדל מובהק ע"פ מין בין המתנגדים לתומכים

STATUS * A83

Crosstab

			A83		Total
			בעד 1	נגד 2	
STATUS	נוהג 1.00	Count	96	37	133
		% within STATUS	72.2%	27.8%	100.0%
	לומד 2.00	Count	37	3	40
		% within STATUS	92.5%	7.5%	100.0%
	מתכוון בקרוב 3.00	Count	87	10	97
		% within STATUS	89.7%	10.3%	100.0%
	לא מתכוון 4.00	Count	15	8	23
		% within STATUS	65.2%	34.8%	100.0%
Total		Count	235	58	293
		% within STATUS	80.2%	19.8%	100.0%

נמצא הבדל מובהק ע"פ סטטוס רשיון בין המתנגדים לתומכים ($p=0.000$)
 35% מקרב הצעירים שלא לומדים ולא מתכוונים ללמוד, נגד מרכיב זה
 בהשוואה ל- 8% מקרב הלומדים כרגע,
 10% מקרב הצעירים שלא לומדים ומתכוונים ללמוד בקרוב
 ו- 28% מקרב הנוהגים (בעלי הרישיון)

נראה כי 'הלומדים כרגע' ואלו ש'מתכוונים ללמוד בקרוב' קרובים בעמדותיהם

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	17.954 ^a	3	.000
Likelihood Ratio	18.889	3	.000
Linear-by-Linear Association	3.288	1	.070
N of Valid Cases	293		

a. 1 cells (12.5%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4.55.

- נסכם את עיקר השינויים של החוק החדש:
- (1) תהיה אפשרות להתחיל ללמוד נהיגה בגיל 16, לקבל היתר נהיגה זמני מוקדם יותר, ולהאריך את תקופת הליווי בנהיגה לשנה;
  - (2) מבחן זיהוי מצבי סכנה בנהיגה יהיה תנאי לקבלת רישיון קבוע;
  - (3) נהגים חדשים לא יוכלו לנהוג אפילו אם שתו מעט אלכוהול;
  - (4) המגבלה של הסעה עד שני נוסעים ברכב תימשך שנה בלבד.

92. בידיעה כי לחוק החדש יתלוו חינוך הסברה, חקיקה ואכיפה מוגברים של הרשויות, האם אתה בעד או נגד חוק זה?

A15 * A92

Crosstab

			A92		Total
			1 בעד	2 נגד	
A15	1 בנים	Count	108	41	149
		% within A15	72.5%	27.5%	100.0%
	2 בנות	Count	112	20	132
		% within A15	84.8%	15.2%	100.0%
Total		Count	220	61	281
		% within A15	78.3%	21.7%	100.0%

נמצא הבדל מובהק ע"פ מין בין המתנגדים לתומכים

כאמור מרבית המרואיינים בעד!!!! יחד עם זאת, 28% מהבנים נגד מרכיב זה בהשוואה ל- 15% מקרב הבנות

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	6.297 ^b	1	.012		
Continuity Correction ^a	5.590	1	.018		
Likelihood Ratio	6.423	1	.011		
Fisher's Exact Test				.014	.009
Linear-by-Linear Association	6.274	1	.012		
N of Valid Cases	281				

a. Computed only for a 2x2 table

b. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 28.65.

STATUS * A92

Crosstab

			A92		Total
			1 בעד	2 נגד	
STATUS 1.00 נוהג	Count	93	35	128	
	% within STATUS	72.7%	27.3%	100.0%	
2.00 לומד	Count	29	8	37	
	% within STATUS	78.4%	21.6%	100.0%	
3.00 מתכוון בקרוב	Count	81	13	94	
	% within STATUS	86.2%	13.8%	100.0%	
4.00 לא מתכוון	Count	17	4	21	
	% within STATUS	81.0%	19.0%	100.0%	
Total	Count	220	60	280	
	% within STATUS	78.6%	21.4%	100.0%	

אין הבדל מובהק ע"פ סטטוס רשיון בין המתנגדים לתומכים

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	5.955 ^a	3	.114
Likelihood Ratio	6.149	3	.105
Linear-by-Linear Association	4.779	1	.029
N of Valid Cases	280		

a. 1 cells (12.5%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4.50.

ג. מתאם בין שאלה 27 ו- 49 בקרב צעירים הלומדים נהיגה

A27 * A49 Crosstabulation

			A49		Total
			1 בעד	2 נגד	
A27	1 בעד	Count	41	21	62
		% of Total	40.6%	20.8%	61.4%
	2 נגד	Count	22	17	39
		% of Total	21.8%	16.8%	38.6%
Total		Count	63	38	101
		% of Total	62.4%	37.6%	100.0%

ד. בעד ונגד בקרב ההורים

בהשוואות לפי מין הילד – אין הבדלים מובהקים באף אחת מהשאלות

Crosstabs
GENDER_S * A27

Crosstab

			A27		Total
			1 בעד	2 נגד	
GENDER_S	1.00 בן	Count	60	79	139
		% within GENDER_S	43.2%	56.8%	100.0%
	2.00 בת	Count	38	59	97
		% within GENDER_S	39.2%	60.8%	100.0%
	3.00 בן ובת	Count	23	28	51
		% within GENDER_S	45.1%	54.9%	100.0%
Total		Count	121	166	287
		% within GENDER_S	42.2%	57.8%	100.0%

אין הבדל מובהק ע"פ מין בין המתנגדים לתומכים

GENDER_S * A49

Crosstab

			A49		Total
			1 בעד	2 נגד	
GENDER_S	1.00 בן	Count	110	29	139
		% within GENDER_S	79.1%	20.9%	100.0%
	2.00 בת	Count	75	19	94
		% within GENDER_S	79.8%	20.2%	100.0%
	3.00 בן ובת	Count	40	11	51
		% within GENDER_S	78.4%	21.6%	100.0%
Total		Count	225	59	284
		% within GENDER_S	79.2%	20.8%	100.0%

אין הבדל מובהק ע"פ מין בין המתנגדים לתומכים

GENDER_S * A67

Crosstab

			A67		Total
			1 בעד	2 נגד	
GENDER_S	1.00 בן	Count	131	9	140
		% within GENDER_S	93.6%	6.4%	100.0%
	2.00 בת	Count	91	7	98
		% within GENDER_S	92.9%	7.1%	100.0%
	3.00 בן ובת	Count	50	1	51
		% within GENDER_S	98.0%	2.0%	100.0%
Total		Count	272	17	289
		% within GENDER_S	94.1%	5.9%	100.0%

אין הבדל מובהק ע"פ מין בין המתנגדים לתומכים

GENDER_S * A83

Crosstab

			A83		Total
			1 בעד	2 נגד	
GENDER_S	1.00 בן	Count	69	67	136
		% within GENDER_S	50.7%	49.3%	100.0%
	2.00 בת	Count	40	52	92
		% within GENDER_S	43.5%	56.5%	100.0%
	3.00 בן ובת	Count	26	23	49
		% within GENDER_S	53.1%	46.9%	100.0%
Total		Count	135	142	277
		% within GENDER_S	48.7%	51.3%	100.0%

אין הבדל מובהק ע"פ מין בין המתנגדים לתומכים

GENDER_S * A92

Crosstab

			A92		Total
			1 בעד	2 נגד	
GENDER_S	1.00 בן	Count	105	32	137
		% within GENDER_S	76.6%	23.4%	100.0%
	2.00 בת	Count	72	19	91
		% within GENDER_S	79.1%	20.9%	100.0%
	3.00 בן ובת	Count	44	5	49
		% within GENDER_S	89.8%	10.2%	100.0%
Total		Count	221	56	277
		% within GENDER_S	79.8%	20.2%	100.0%

אין הבדל מובהק ע"פ מין בין המתנגדים לתומכים

**השוואות לפי סטטוס רישיון של הבנים
לא נמצאו הבדלים (למעט הערה בשאלה 83)**

STATUS_S * A27

Crosstab

			A27		Total
			בעד 1	נגד 2	
STATUS_S	1.00 נוהג	Count	72	115	187
		% within STATUS_S	38.5%	61.5%	100.0%
	2.00 לומד	Count	20	17	37
		% within STATUS_S	54.1%	45.9%	100.0%
	3.00 מתכוון בקרוב	Count	15	28	43
		% within STATUS_S	34.9%	65.1%	100.0%
	4.00 לא מתכוון	Count	9	11	20
		% within STATUS_S	45.0%	55.0%	100.0%
Total		Count	116	171	287
		% within STATUS_S	40.4%	59.6%	100.0%

אין הבדל מובהק ע"פ סטטוס רישיון בין המתנגדים לתומכים

STATUS_S * A49

Crosstab

			A49		Total
			בעד 1	נגד 2	
STATUS_S	1.00 נוהג	Count	148	38	186
		% within STATUS_S	79.6%	20.4%	100.0%
	2.00 לומד	Count	28	9	37
		% within STATUS_S	75.7%	24.3%	100.0%
	3.00 מתכוון בקרוב	Count	34	8	42
		% within STATUS_S	81.0%	19.0%	100.0%
	4.00 לא מתכוון	Count	13	6	19
		% within STATUS_S	68.4%	31.6%	100.0%
Total		Count	223	61	284
		% within STATUS_S	78.5%	21.5%	100.0%

אין הבדל מובהק ע"פ סטטוס רישיון בין המתנגדים לתומכים

STATUS_S * A67

Crosstab

			A67		Total
			1 בעד	2 נגד	
STATUS_S 1.00 נוהג	Count	179	12	191	
	% within STATUS_S	93.7%	6.3%	100.0%	
2.00 לומד	Count	35	1	36	
	% within STATUS_S	97.2%	2.8%	100.0%	
3.00 מתכוון בקרוב	Count	38	4	42	
	% within STATUS_S	90.5%	9.5%	100.0%	
4.00 לא מתכוון	Count	20	0	20	
	% within STATUS_S	100.0%	.0%	100.0%	
Total	Count	272	17	289	
	% within STATUS_S	94.1%	5.9%	100.0%	

אין הבדל מובהק ע"פ סטטוס רשיון בין המתנגדים לתומכים

STATUS_S * A83

Crosstab

			A83		Total
			1 בעד	2 נגד	
STATUS_S 1.00 נוהג	Count	93	89	182	
	% within STATUS_S	51.1%	48.9%	100.0%	
2.00 לומד	Count	19	17	36	
	% within STATUS_S	52.8%	47.2%	100.0%	
3.00 מתכוון בקרוב	Count	21	19	40	
	% within STATUS_S	52.5%	47.5%	100.0%	
4.00 לא מתכוון	Count	3	15	18	
	% within STATUS_S	16.7%	83.3%	100.0%	
Total	Count	136	140	276	
	% within STATUS_S	49.3%	50.7%	100.0%	

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	8.243 ^a	3	.041
Likelihood Ratio	8.974	3	.030
Linear-by-Linear Association	2.983	1	.084
N of Valid Cases	276		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 8.87.

היות ונראה כי ההבדל המובהק נובע מהקבוצה הרביעית מומלץ להתעלם מכך

STATUS_S * A92

Crosstab

			A92		Total
			1 בעד	2 נגד	
STATUS_S	1.00 נוהג	Count	142	39	181
		% within STATUS_S	78.5%	21.5%	100.0%
	2.00 לומד	Count	30	5	35
		% within STATUS_S	85.7%	14.3%	100.0%
	3.00 מתכוון בקרוב	Count	33	8	41
		% within STATUS_S	80.5%	19.5%	100.0%
	4.00 לא מתכוון	Count	13	7	20
		% within STATUS_S	65.0%	35.0%	100.0%
Total		Count	218	59	277
		% within STATUS_S	78.7%	21.3%	100.0%

אין הבדל מובהק ע"פ סטטוס רשיון בין המתנגדים לתומכים

נספח 5 - מקדמי מתאם פירסון

א. צעירים

A92		
.292(**)	Pearson Correlation	A27
.000	Sig. (2-tailed)	הקדמת הגיל
279	N	
.272(**)	Pearson Correlation	A49
.000	Sig. (2-tailed)	מבחן זיהוי
274	N	
.218(**)	Pearson Correlation	A67
.000	Sig. (2-tailed)	אלכוהול
277	N	
.070	Pearson Correlation	A83
.252	Sig. (2-tailed)	קיצור לשנה
273	N	

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

ב. הורים

A92		
.317(**)	Pearson Correlation	A27
.000	Sig. (2-tailed)	הקדמת הגיל
280	N	
.258(**)	Pearson Correlation	A49
.000	Sig. (2-tailed)	מבחן זיהוי
276	N	
.072	Pearson Correlation	A67
.229	Sig. (2-tailed)	אלכוהול
281	N	
.060	Pearson Correlation	A83
.328	Sig. (2-tailed)	קיצור לשנה
270	N	